

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

februar 2016, letnik LXI

Mokrišča

Knjigožer: Moja družina
in druge živali

Reportaže s
taborniškega terena

TABORNIKI

Glavna in odgovorna urednica

Nina Medved (revija.tabor@taborniki.si)

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Petra Grmek (petra.grmek@taborniki.si)

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Zala Šmid (zala.smid@taborniki.si)

Spletna urednica

Jerca Trček (jerca.trcek@taborniki.si)

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Miha Bejek, Jaka Bevk,
Eva Bolha, Vesna Bitenc, Gašper Cerar,
Borut Cerkvenič, Petra Bregant, Teja Čas,
Tea Derguti, Mojca Galun, Tomaž Horvat,
Martin Justin, Primož Kolman,
Frane Merela, Katarina Miklavc,
Jona Mirnik, Urša Može, Boris Mrak,
Anja Novljan, Živa Novljan, Tadej Pugelj,
Lucija Rojko, Tadeja Rome, Tomaž Sterniša,
Zala Šmid, Domen Šverko, Blaž Zupančič.

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 6750 izvodov

Revija Tabor sofinancira Ministrstvo za
izobraževanje, znanost in šport RS.

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze
tabornikov Slovenije s poravnano letno
članarino. Članarina in prejemanje revije
sta vezana na koledarsko leto (januar-
december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev
Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno
številko 792.

ISSN 0492-1127

Boljši svet v2.0

Ob praznovanju Dneva ustanovitelja (22. februar) smo v Taborovem uredništvu za vas pripravili malo drugačno Temo meseca, ki odpira veliko vprašanje: Kakšen boljši svet si želimo soustvarjati taborniki? Ali, če malo obrnem besede – kakšna je vizija sveta, za katero smo se pripravljene boriti?

Tako se posvečamo mokriščem kot posebnemu naravnemu okolju, ki ga je treba zaščititi; pišemo o svetu na tej strani žičnate ograje; o tem, kako zdravo živijo mladi v Sloveniji; in dopolnjujemo naše želje za leto 2016, ki smo jih odpirali že v januarski številki. A naj se pred koncem obrnem še na strani za naše najmlajše ter citiram pogovor med Popackajem in Popackonom*: “Pač, malo se morava stepsti, ni pa nama treba tega razvleči,” je odvrnil Popackon. “Koliko je ura?” Popackaj je pogledal na uro in dejal: “Pol petih.” “Bojujva se do šestih, potem pa pojdiva na večerjo,” je rekel Popackon.” Potem vam lahko zastavim poglobljeno vprašanje tako: Za kateri razlog se vam zdi vredno boriti dlje kot do večerje?

Bodite neustrašni in vesel dan ustanovitelja!

Nina Medved,
glavna urednica

*Caroll, L. (1994). Skozi zrcalo in kaj je Alica našla na drugi strani. Trst: Založba Devin.

Zgodba z naslovnice

Avtor fotografije: SiNi

Zimske radosti

Pokljuka, januar 2016

Kratek počitek po kosilu je nekaj tečajnikov prve pomoči izkoristilo za sprehod in zganjanje norčij na pravljичno zasneženi Pokljuki. Tekli smo po snegu, se skrivali, iskali geocaching zakladke in iskali otroka v sebi. V ospredju sta tabornici Urša in Eva.

Aktualno

- 4 Novice / Igre brez snega
 5 Novice / Ampak malo snega je! / in Novo leto, novi začetki ...
 6 Novice / ... in nove zmage
 7 Novice / Nikakor nam ni dolgčas

Igra

- 8 Veščine / Sloni v čudežni deželi

Dogodivščina

- 12 Veščine / Mokrišča
 14 Naredi sam / Izbira taborniškega noža in brušenje
 16 Zavozlano / Skrajševalni voz

Raziskovanje

- 17 Orientacija / Tehnike orientiranja za GG-je

- 18 Kosobrinovi pripravki / Navadni gladež
 19 Z ognjišča / Sladki krompir z medom in cimetom
 20 Varno v naravo / Ugrizi živali
 21 Astronomija / Osnovna gibanja nočnega neba
 22 Taborniška skrinja / Za dobro voljo

Aktualno

- 24 Tema meseca / Boljši svet
 28 Aktualno / Za zdravje mladih

- 30 Stran vodstva ZTS / ROT, Obkolpje in taborniki, KVIDO sodelavci in ZZM
 31 Strokovno / Na drugi strani ograje
 32 Mednarodno / Srečanje načelnikov za mednarodno dejavnost
 33 Svetkova avantura / Maltežani na obisku
 34 Mnenje / Tabornik živi zdravo
 35 Reportaža / Glas svobodne Jelovice
 36 Reportaža / ZOT
 37 Reportaža / Tečaj prve pomoči
 38 Od rodov / Človek, ne jezi se
 38 Od rodov / REŠ pri gasilcih in RST Zlate skalce 2015

- 40 Od rodov / MZT praznuje 20 let in Ljubinka Šimunac
 41 Od rodov / RBS Po poteh Cankarjevega bataljona
 42 Od rodov / RKV Zimovanje in Taborov tržnik

Razvedrilo

- 43 Strip o Lisjakih / Lisjaki pečejo krofe
 44 Knjigožer in filmoljub / Moja družina in druge živali
 45 Pesmarica / Headlights

Aktualno

- 46 Koledar akcij
 47 Zadnja plat

Igre brez snega

Besedilo: Uredništvo

Med prazničnim decembrom, polnim čajank in drugih praznovanj, ter prekratkim februarjem, ko nas večina zimuje, je mesec januar - mesec novoletnih zaobljub, novih začetkov in zimskih radosti. Seveda, kadar je dovolj snega. V nasprotnem primeru se tabornik znajde, kajne?

Rod stražnih ognjev Kranj je na gričku pod Šmarjetno goro organiziral igre brez meja za svoje mlajše člane, kljub pomanjkanju snega. Prejšnji mesec smo pisali, da so se **RSO-jevsi** streljali v Archery Wars, ta mesec pa so se v lokostrelski boj s penastimi konicami podali PP-ji **Rodu Rožnik Ljubljana**, prav tako člani **Rodu Stane Žagar mlajši Kranj** ter **Rodu Tršati tur Ljubljana**. Slednji so se takoj po napeti igri v družbi dobre hrane še lotili sestavljanja programa za letošnje zimovanje.

Rod bistrega potoka Muta se je odločil raziskati domači kraj, natančneje pot kovancev in livarjev ter muzej. Tudi vod Kobilice **Rodu zelenega Žirka Žiri** je ostal blizu doma in se odlično zabaval, ko so člani v mizarstvu Artač izdelali vsak svojo ptičjo hišico. Marsikateri vod si je popestril tedenske sestanke v hladnih dneh. Vod Opice **Rodu skalnih taborov Domžale** je tekmoval v mešanju koktajlov, Kiti **Rodu jadranskih stražarjev Izola** so plastificirali listke in se šli spomin, medtem ko so bile Mačkam v izziv sestavljanke. Žlehtki **Rodu kraških viharnikov Postojna** so posneli grozljivko Bivak - oglejte si jo na Facebook strani rodu!

V čokoladnici Zotter se je prelivala okusna čokolada. Foto: Domen Šverko

Nevarni lokostrelci iz vrst RSO. Foto: Arhiv RSO Kranj

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za marčevsko številko je u četrtak, 25. februarja!

Taborniki smo se januarja tudi pridno kulturno udejstvovali. **RJS Izola** se je odpravil v kino, **RKV Postojna** na Mojco Pokrajculjo malo drugače v okviru taborniškega abonmaja, RR klub **Rodu Srnjak** pa je šel v ljubljansko Dramo na predstavo Jugoslavija, moja dežela Gorana Vojnoviča. V slovensko prestolnico sta se skupaj odpravila **Rod Sergeja Mašere Piran** in **Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica**. Drsali so v Tivoliju, nato pa obiskali Muzej Slovenskih železnic in Prirodoslovni muzej. Seveda so se imeli super, o čemer so poročale tudi Primorske novice. V Ljubljano so prišli tudi mali murenčki **RKV**, in sicer v Malo mesto, tam pa so odkrivali ulice, raziskovali pekarino, radijski studio, trgovino ter spoznali delo pilota, steverdese, gradbenika, slikopleskarja in še mnogih drugih. **Rod Sivega volka Ljubljana** in **Rod ukročene reke Maribor** sta si privoščila sladek izlet čez mejo, v sosednjo Avstrijo v tovarno čokolade Zotter.

Ampak malo snega je!

Medtem ko drugi na to še čakajo, so nekateri vseeno že našli nekaj snega in zimske idile. **Rod trnovskih regljačev Ljubljana** je zimoval v snežnem raju, podelili so tudi nekaj novih rdečih rutic. Člani **Rodu Močvirski tulipani** so se letos na rodov izlet odpravili na Slavnik, kjer sta jih na vrhu pričakala sonce in sneg. Ježki **Rodu Bičkova skala Ljubljana** so izkoristili snežne razmere, tako da so uživali na smučanju in sankanju v Kranjski Gori. Na smuči so se podali tudi PP-ji **Rodu srebrne reke Radlje ob Dravi**, ki so jih za konec tedna obiskali prijatelji iz Zenice. Skupaj so šli na Kope, medtem pa so vodniki **Rodu zelenega Žirka** smučali v Cerknem. **Rod Hudi potok Šmartno ob Paki** se je zabaval na snegu, postavil snežaka in organiziral nočno sankanje. Najbolj idilične zimske fotografije pa smo zasledili na strani **Rodu upornega plamena Mengeš**, ki je GG-je odpeljal na Veliko planino, zamikalo pa nas je tudi, da bi se pridružili **RZŽ-jevcem** v zimskem tipiju.

Nekaj kratkih, a sila prijetnih trenutkov na snegu so na Pokljuki užili udeleženci **tečaja prve pomoči**. Na nove specialiste so med drugim izredno ponosni v **Rodu aragonitnih ježkov Cerkno**, **Rodu Podkovani krap Ljubljana** in **Kokrškem rodu Kranj** ter seveda še v mnogih drugih. Več o tečaju si preberite na strani 37. Kadar pa nam zimsko vreme ni naklonjeno, si lahko malo pravega vzdušja pričaramo vsaj na mestnih drsališčih. Tako so si drsalke natakneli medvedki in čebelice **Rodu Polde Eberl-Jamski iz Zagorja ob Savi**, pa člani ljubljanskih rodov **Tršati tur** in **Samorastniki** ter GG-ji **Rašiškega rodu**, ki so menda celo izvajali piruete!

Novo leto, novi začetki ...

Decembra smo se poslovili od starega leta ter pozdravili novega. Nekateri so bili sicer malce pozni ... V **Rodu Lilijski grič Pesje** je bilo prejšnje leto tako naporno, da so zaključek prestavili kar na januar, ko so uživali na picah pri starešini. Tipično decembrski užitki so ta mesec pričakali še **Rod koroških jeklarjev Ravne na Koroškem**, ki je prejel darilo enega izmed dobrih mož: karte Koroška 1:25.000. Vodstvo **Rodu Ukročena reka Maribor** se je tako zelo razveselilo sponzorskih sekir, da so jim napisali pesem. Odo sekiram lahko preberete na njihovi strani v spletni knjigi obrazov.

Veliko taborniških društev je v preteklem mesecu organiziralo občne zборе, na katerih so izvolili novo vodstvo. **RPE-J** je tako poln zagona, saj je z novim tajnikom in starešino v rodu zavel svež veter. Podobno se je zgodilo v Žireh, kjer je **RZŽ** po kar precej letih dobil novo starešino, prav tako novo načelnico in druge vodstvene kadre. Rodovo upravo so pomladili tudi v **RBP Muta**, pa v **Rodu srebrnih krtov Idrija** in v **Rodu modrega vala Trst-Gorica**. Slednji so bili izredno aktivni, saj so en dan v Cerknem tekmovali v **Človek, ne jezi se**, naslednji dan pa so se udeležili proslave v Štorjah, kjer so se spomnili partizana Marjana Šotke. Občni zbor je imel tudi **RLG Pesje**, ki je pred tem pripravil predstavitev dela rodu in podelitev rutic. Prisotni so se najbolj zabavali, ko so vodniki zaigrali smešne prizore z akcij ter tako popestrili vzdušje pred ogledom priloženostnega videa.

Taborniško srečanje RLG Pesje. Foto: Polona Krenker

Zelo smo se razveselili novice o tem, da je **Rod Veseli veter Murska Sobota** dobil rodovo sobico, zaradi česar bo delo zdaj lažje. Veseli dogodek so primerno obeležili z otvoritvenim slavljem. **Rod Srnjak Logatec** je v novo leto zakorakal z novo spletno stranjo, **Rod Pusti grad Šoštanj** pa ima novo Facebook stran.

Sejem starin in domače obrti v Piranu. Foto: Veronika Bjelica

... in nove zmage

Rod svobodnega Kamnitnika je v domači Škofji Loki organiziral **Glas svobodne Jelovice** na temo Vojne zvezd. Udeležilo se ga je veliko število ekip s cele Slovenije, ki so na družabnih omrežjih pridno objavljale fotografije s proge in tekmovanja. Tako

Boštjan Šefic in vodstvo ZTS. Foto: Arhiv ZTS

Fotografiranje ekip na ZOT-u. Foto: Sara Stiplovšek

smo na kranjskem koncu zasledili novički o odličnih uvrstitvah na straneh **Rodu zelenega Jošta** in **Rodu Stane Žagar mlajši**, slike s poti je objavil tudi **Rod Topli vrelec Topolšica**, še posebej pa smo se nasmejali ob fotografiji **Rodu soških mejašev Nova Gorica** - našli so oranžno nogometno žogo, ki so jo na daleč zamenjali za KT. Vod Letečih polžev **Rodu zelene sreče iz Železnikov** je na GSJ tako užival, da so se po tekmovanju odločili in osvojili večino Risar skic 1.

Kmalu po gorenjski preizkušnji so se orientacisti spopadli s progo, ki so jo pripravili organizatorji **Zimskega orientacijskega tekmovanja Rodu XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor**. Vabilo na dogodek je bil simpatičen video. Če sklepamo po fotografijah, so se imeli udeleženci naravnost čudovito. Razveselile so nas objave članov rodov **Polde Eberl-Jamski**, pa **Rodu svobodnega Kamnitnika**, **Rodu belega konja Slovenske Konjice**, **Rodu gorjanskih tabornikov Novo mesto** in **Rodu Jezerski zmaj Velenje**.

Super rezultati niso naključje, saj se ekipe na tekmovanja pridno pripravljajo. **RBK-jevci** so vadili signalizacijo, **RZŽ** pa je imel kondicijske priprave v hribih. Izobraževali smo tudi mlajše člane - **RVV Murska Sobota** je z bobi palčkami vadil pionirske objekte, **RBP Muta** je starejšim MČ-jem poskušal približati ŽVN, prav tako **RLG Pesje**, ki je s člani spotoma še spoznal funkcijo vodnika, vadil vozle in ustvarjal. GG-ji **Rodu II. grupe odredov Celje** so s pomočjo strateške igre poskusili ustvariti najboljšo taborniško družino in so se pri tem preizkusili v vsem, od propagande do izvedbe izvirnih akcij s člani. Medtem so njihovi MČ-ji na delavnicah na temo zakonov preverjali, koliko tabornikov je v njih.

Nikakor nam ni dolgčas

Ni važno, kakšno je vreme, nosilci rutk se imamo skupaj dobro. **Rod morskih viharnikov Portorož** je vabil na zbiralno akcijo papirja, **Bičkovci** so prosili za objeme toplote, trenutno pa jih zbira odprava na Roverway, objemite jih! **MZT-jevci** so se udeležili testiranja sistema Athena, aplikacije, ki je namenjena ukrepanju med naravnimi in drugimi nesrečami. **Rod odporne želve Anhovo** je med zimovanjem na Čepovanu obiskal sirarno in si ogledal poln hlev teličkov ter vso kmetijsko mehanizacijo. V **Rodu Srnjak** so zimovali PP+, v **Rodu bistriških gamsov Kamnik** bodo pa vsi, ki se nanj pripravljajo s pohodi na okoliške hribe.

Zmajev rod si je ogledal prenovljeno zbirko Parka vojaške zgodovine. **RUR Maribor** je sodeloval na naravoslovnem taboru z OŠ Padežnik na Kopah, **Rod II. SNOUB Ljubo Šercer Maribor** pa je četrtim

Fotka meseca

Rod odpornih želv Anhovo je obiskal kmetijo s sirarno. Foto: Arhiv ROŽ

razredom OŠ Leona Štuklja predstavil orientacijo na taborniški način. **Rod Črnega mrava Ljubljana** se je podal na bližnji Rožnik, **Rod Enajsta šola Vrhnika** je šel pogledat, kaj počne gasilska brigada, **Rod dveh rek Medvode** pa na nočni pohod v neznanu. Nekaj podobnega so v soju bakel železi izvesti tudi v **Rodu kranjskega jegliča Spodnja Idrija**, a jim jo je vreme žal zagodlo. Upamo, da bo ta mesec bolje. Prav tako si želimo, da bi se uredila situacija na hrvaški meji, zato je vodstvo ZTS zaprosilo za sprejem pri državnem sekretarju **Boštjanu Šeficu** in dobilo nekaj pojasnil glede žičnate ograje na meji s Hrvaško. Več o tem na strani 31.

Korajža pojasnjuje: Novice pripravljamo v uredništvu in črpamo iz informacij, ki jih pošljete rodovi ali ki jih izbrskamo na vaših spletnih straneh. Rodove propagandiste prosimo, da nam na revija.tabor@taborniki.si napišete, kje ste bili in kaj zanimivega ste počeli. Lahko tudi pošljete novičko za rubriko **Od rodov**, ki naj bo dolga 1300 znakov s presledki. Ne pozabite se podpisati pod članek in navesti avtorja fotografije. Tudi **taborniški fotografi** ste tople uabljeni, da z nami delite svoje fotografije! Izogibajte se pošiljanju takšnih, ki so bile posnete z mobilnimi telefoni. Ne pozabite pripisati, ob kateri priložnosti so nastale!

Sloni v čudežni deželi

Besedilo in slike: Petra Grmek

Običajno so Sloni vsak vodov sestanek oklevali z odhodom v taborniški kotiček, saj jih je zunaj vendarle čakalo toliko raziskovanja v, na in okoli bližnjih dreves. Toda nekega sredinega popoldneva je bilo vse drugače — komajda je Kaja odklenila vhodna vrata, že je cel vod stekel skoznja. "Le kaj jim je danes?" se je spraševala njihova vodnica, a kaj kmalu se ji je ob večglasnem "Brrr, zzebe ..." posvetilo – Sloni so si želeli na toplo.

"Fuj in fej ta mraz! Zima pa taka – snega od nikoder, nas pa zebe ..." je tarnal Luka. "Še dobro, da je bo kmalu konec!" je vzkliknil premrazeni Nejc. "Le kako lahko veš to?" ga je nejeverno pogledala Eva. "Zato," je resno začel razlagati Nejc: "... ker jo bomo mi odgnali. Učiteljica nam je povedala, da s pustom odganjamo zimo in privabljam pomlad. Glede na to, da smo se letos za pusta vsi pridno našemili, bo zime verjetno kmalu konec!"

"Joj, puuuust! Zakaj ne more biti pust kar vsak mesec?" se je spraševal Luka. Še posebej letošnji mu bo ostal v lepem spominu, saj je osvojil kar dve nagradi za najboljšo masko – prvo v šoli, drugo pa na rodovi maškaradi. Tudi Eva se je strinjala z njim: "Jaaa – potem bi lahko bili vsak teden druga princeska!" "Ali pa žival," je pristavil Nejc.

"Če je tako," se je zdaj oglasila še njihova vodnica Kaja, "potem je zdaj ravno pravi čas, da pripravimo predstavo in osvojimo večščino Igralec!" "A to pomeni, da se bomo lahko spet oblekli v maškare?" sta se zarežala Tomaž in Nik. "Še dobro, da mami nisem dovolil, da spravi moje obleke za Supermana na podstrešje," mu je prišepnil Nik. Nejc ju je že jezno gledal: "Predstava ni isto kot maškarada, vesta? Ne more se kar vsak našemiti, v kar si želi, in potem samo divjati naokoli ... Predstava ima vendar svojo zgodbo, v kateri nastopajo točno določene osebe, ki delajo in govorijo točno določene stvari ... Tako kot to piše v sceni," ju je hitro podučil. "V scenariju, ne v sceni ..." ga je popravila Kaja. "Sicer pa ima Nejc prav – naša predstava potrebuje zgodbo. Imate kakšne ideje, kakšna naj bi ta bila?" "Hmm – tiste s princeskami so najboljše!" je bila kot vedno glasna Eva. "Kot Sloni bi lahko odigrali kakšno zgodbo, v kateri nastopajo živali? Recimo Levji kralj ..." je predlagala Iza. "Ne! Če v zgodbi ni vsaj enega superjunaka, potem je zgodba zanič!" ji je ugovarjal Tomaž. Kaja je nad izborom zgodbe za predstavo že skoraj obupala, a je vseeno predlagala: "Kaj pa, če si zgodbo raje izmislimo – tako bodo lahko v njej nastopale princeske in superjunaki in živali?" "Neeee – to bo toliko dela ..." se je zaslislalo iz ozadja. "Predlagam, da odigramo Alico v čudežni deželi!" Očitno se je v razgreti debati prebudil tudi vedno lenobni Jure.

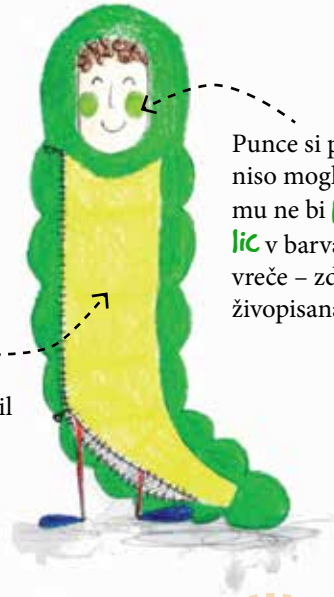
Ker so vsi Sloni Juretovemu predlogu vsaj pokimali, če ne že glasno pritrdili, je Kaja od navdušenja zaploskala, še v istem trenutku pa previdno vprašala: "Saj se vam lahko pri predstavi pridružim tudi jaz?" "Seveda!" ji je potrdila Eva in dodala: "Čeprav ima glavno vlogo v zgodbi Alica, ti jo prepustim, ker si ravno naša vodnica ... tako bom lahko jaz katera od kraljic, ki se pojavijo v zgodbi!" Skupaj so si razdelili še preostale vloge in napisali seznam potrebščin, ki jih bodo na naslednjem sestanku potrebovali za izdelavo kostumov. Kljub raznolikim vlogam so ugotovili, da bodo poleg oblek potrebovali le nekaj pustnih pripomočkov, večino rekvizitov pa bodo lahko izdelali kar sami, in to iz odrabljenih predmetov in odpadnega kartona.

Ali bi tudi tebi uspelo ustvariti kostume za predstavo iz predmetov, ki jih že imaš doma?

Vodov zaspane Jure, ki mu je običajno vseeno, kaj bodo počeli, je tokrat presenetil prav vse – kot bi trenil, si je izbral vlogo: "Za predstavo se bom spremenil v **gosenico!**" Dejal je, da zato: "Ker bom sedaj lahko cel čas počival. Tudi na predstavi, če bom želel."

Najbolj **živobarvna spalna vreča**, ki jo je našel doma.

Seveda taka, ki se razpre tudi pri nogah – tako bo lahko hodil okoli (kadar se mu zahotelo, seveda, drugače bo lahko tudi malce spal).

Punce si pa vseeno niso mogle kaj, da mu ne bi **pobarvale lic** v barvah spalne vreče – zdaj je Jure res živopisana gosenica!

Ogromen klobuk iz barvnega kartona, okrašen s trakom v drugi barvi.

Šaljivec Luka je kar poskakoval od veselja, ko so se odločili za predstavo po zgodbah Alice v čudežni deželi – tako zelo si je želel biti Nori klobučar, da bo lahko govoril čudne vice in spravljal v smeh vse okoli sebe.

Gromozanski **metuljček** – še dobro, da je bil lani našemljen v klovna.

Očetov **suknjič** – na srečo Norega klobučarja ne motijo zavihani rokavi.

Plastične **čajne skodelice** si je kar z vrvico zavezal okoli pasu – tako da bodo že na daleč vedeli, kdo prireja najboljše čajanke v deželi!

pisane hlače

Brez obotavljanja sta si vlogi izbrala tudi Tomaž in Nik – kot Cepetin in Cepetaj bosta vedno nastopala skupaj. Ko sta našla vse obleke za kostum, sta začela vaditi usklajeno govorjenje – bodo že videli, kako bosta govorila in se smejala v en glas!

Črčasti majici

Smešni kapi – na svoji kapi sta samo še pritrčila vetrnici, ki sta ju sama izdelala.

naramnice

krafke hlače

barvne dokolenke

Kot so že vsi prej vedeli, se je vodova "šefica" Eva odločila, da bo igrala Srčevo kraljico – tako bo tudi v predstavi lahko ukazovala.

Srčki, ki jih je na Evina lica narisala njena mama s svojo rdečo šminko.

kartonasta krona

Žezlo s kartonastim srčkom, prilepljenim na pobarvano kitajsko paličico.

Evina rdeča božična obleka.

Črno ogrinjalo, ki ga je lani za pusta nosila Evina sestra, našemljena v čarovnico.

Bel frak z nalepljenimi srčki, ki jih Eva tako rada izrezuje iz kartona.

Iza se je o svoji vlogi odločala dlje – na koncu so jo ostali člani voda prepričali, da bo, ker je vedno nasmejana, ravno pravšnja Mačka Režalka.

Luka ji je na zdravniško masko narisal smrček in širok nasmeh Mačke Režalke.

Mačja ušesa iz kartona in obroča za lase.

Izina najljubša vijolična frenirka.

Kajina črčasta dokolenka, napolnjena z vato in prišita na elastiko.

Vedno skrbni in natančni Nejc je po tehtnem premisleku ugotovil, da mu od vseh res najbolj leži vloga Belega zajca.

Ko so končali z izdelavo svojih kostumov in rekvizitov, so vsi člani voda priskočili na pomoč svoji vodnici Kaji. Navdušeno so ugotovili, da je ob njih videti kot velikanka – skoraj tako kot Alica takrat, ko je pojedla kos torte in prerasla hišo! Zato so še zadnjo kartonasto škatlo porisali in pobarvali v hišo, Kaja pa je v škatlo zarezala še luknje za roke in glavo in kmalu je bila tudi ona pripravljena za nastop!

“Mislim, da bo ta predstava pravi hit!” je med izdelavo rekvizitov razmišljala Eva. “Ja, škoda bi bilo, če je ne bi videli tudi drugi MČ-ji,” ji je potrdila Iza, ki je ravno dokončevala svoj kostum. “Potem jih pa le povabimo, da si ogledajo našo predstavo čez dva tedna!” je dekletu podprla še vodnica. Skupaj so nato napisali vabilo in ga obesili na oglasno desko.

Misliš, da bodo tudi ostali MČ vodi tako navdušeni nad njihovo predstavo?

Tini se iskri od idej: Saj sploh ne vem, v koga ali v kaj bi se najraje prelevila! A bomo z mojim vodom že ugotovili in tako osvojili večščino Igralec!

Mokrišča

Besedilo in fotografije: Tadeja Rome

Ko nas nekdo vpraša, kaj je mokrišče, navadno pomislimo na močvirje ali barje. Obstaja več definicij o tem, kaj so mokrišča, ki se med seboj rahlo razlikujejo. V tokratnem prispevku jih bomo raziskali skupaj.

Definicija po Cowardinu pravi: "Mokrišča so prehodni habitat med vodnimi in kopenskimi sistemi, kjer je voda dominantni dejavnik določanja razvoja tal in bioloških združb. Nivo podtalnice mora segati vsaj zelo blizu površine ali nad njo." Tu pa delimo mokrišča v dve kategoriji - nešotna in šotna močvirja. Mokrišča v Sloveniji pokrivajo manj kot 5 % površine.

Nastanek šote, visokih in nizkih barij

Za visoka in nizka barja je značilna šota. Ta nastane z odmiranjem šotnega mahu (*Sphagnum sp.*). Za njegovo rast so pomembni naslednji dejavniki: stabilen nivo podtalnice, anaerobne razmere (brez kisika) in zmanjšana dostopnost hranil. Šotni mah z rastjo privzema velik delež hranil iz okolja, zniža se tudi pH območja, kar negativno vpliva na rast višjih rastlin. Ko šotni mah raste, pod njim ostajajo odmrle plasti tako šotnega mahu kot tudi drugih rastlin, ki pa zaradi pomanjkanja kisika ne zgnijejo, temveč se kopičijo in to imenujemo šota. O nizkih barijih govorimo takrat, ko je plast šote tako nizka, da se rastline napajajo s padavinami ter tudi s talno vodo z mineralnimi snovmi. Ko pa je plast šote tako debela, da rastlin ne napaja več talna voda, temveč le padavinska, govorimo o visokih barijih.

Pomen mokrišč

Poglavitni pomen mokrišč je zadrževanje vode - pravimo, da so "naravni vodni zbiralniki". Napajajo podtalnico, jezera, reke, ki pa napajajo mokrišča. Ker zadržujejo vodo, tudi preprečujejo poplave, saj delujejo kot spužve, ki vsrkajo površinsko odtekačo vodo in jo nato počasi oddajajo. Z izhlapevanjem vode pozitivno vplivajo na lokalno podnebje (mikroklimo), s čimer ozračje ohlajajo in vlažijo. Delujejo tudi kot naravne čistilne naprave, saj lahko rastline do določene mere akumulirajo strupene snovi in hranila iz vode, ki jih ne sprostijo nazaj. Poleg tega mokrišča predstavljajo tudi življenjsko okolje mnogih rastlinskih in živalskih vrst, ki so se prilagodile na tako okolje.

nešotna močvirja	šotna močvirja
ne tvorijo šote	tvorijo šoto
občasno poplavljen	trajno mokra oz. zasičena z vodo
prisotna velika sezonska ali dnevna nihanja nivoja podtalnice	majhna sezonska nihanja podtalnice
sladkovodna, bibavična, solinska mokrišča	visoka barja, nizka barja, gozdnata barja (porasla z drevesi in grmi) in poplavni gozd (mangrove)
Sečoveljske soline, Cerknjsko jezero ...	Lovrenška barja (Pohorje), Zelenci ...

Slovenska mokrišča kot primeri zavarovanih območij

Za ohranitev biotske raznovrstnosti rastlin, živali in habitatov je Evropska unija uvedla omrežje Natura 2000. Ob pridružitvi EU je tudi Slovenija določila seznam zavarovanih območij, med katere spadajo tudi mokrišča, npr. Sečoveljske soline, Škocjanski zatok, Zelenci, Pohorje, Cerknjsko jezero in Ljubljansko barje.

Ljubljansko barje

Ljubljansko barje je območje, ki leži med Ljubljano, Vrhniko, Krimom in Škofljico ter se razprostira na približno 160 km², kot krajinski park pa je zavarovanih 135 km². Skozenj teče reka Ljubljanica s številnimi pritoki, ki se vijejo po poplavnih in mokrotnih travnikih. Na Ljubljanskem barju najdemo tudi osamelce, manj ugreznjena območja, med njivami pa jarke in mejice - grmovja, ki nudijo zatočišče številnim živalim. Območje je pomembno kot življenjski prostor rastlinskih in živalskih vrst, med katerimi so nekatere tudi ogrožene. Prav tako pa je pomembno za človeka - šoto so do konca 19. stoletja rezali in uporabljali kot gorivo, z izsuševanjem barja, z začetki v 18. stoletju, se je lahko razvilo kmetijstvo, območje pa je postalo primernejše tudi za poselitev.

Projekt Wetman

V letih med 2011 in 2015 je potekal projekt Ohranjanje in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji - WETMAN s ciljem obnoviti in izboljšati stanje šestih slovenskih mokrišč, ki so tudi opredeljena kot območja Natura 2000: Pohorska barja, Zelenci, Mura-Petišovci, Planik, Vrhe in Gornji kal. Sodelujočim je cilj uspelo izpolniti.

Če bi radi izvedeli več, lahko raziskovanje nadaljujete z viri, s katerimi sem si pomagala pri pripravi članka:

- Projekt WETMAN: www.wetman.si
- O Ljubljanskem barju: www.ljubljanskobarje.si
- Za starejše bralce: D. Stopar – Ljubljansko barje kot modelni talni ekosistem, pregled in klasifikacija mokrišč (marec 2013, dostopno na: <http://web.bf.uni-lj.si/zt/mikro/homepage/barje1.pdf>).
- Za starejše bralce: G. Beltram – Mokrišča v publikaciji Vodno bogastvo Slovenije. J. Uhan, M. Bat (ur.), Ljubljana, 2003, Agencija Republike Slovenije za okolje (dostopno na straneh ARSO).

Vid je navdušen: Ali ste vedeli, da je 2. februar svetovni dan mokrišč? Prav tako pa ne pozabite, da lahko ob raziskovanju mokrišč osvojite tudi veččino Poznavalec živali 2!

Izbira taborniškega noža in brušenje

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

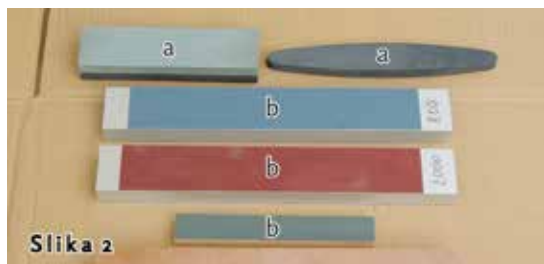
V prihodnjih prispevkih bomo govorili o tem, kako se naučimo pravilno uporabljati nož. Ker za to potrebujemo starosti posameznika primeren in dobro nabrušen nož, bomo na kratko povzeli vsebino prispevkov o nožih v reviji Tabor (od številke 9 v letu 2011 do poletne številke 2012).

Za večino taborniških opravil zadošča žepni preklopni nož (Slika 1a). Najbolj priljubljeni so švicarski vojaški noži, kar je odlična izbira, če izberemo model z dvema ali največ tremi dodatnimi orodji. Vse, kar je več, spremeni nož v mučilno pripravo. Tudi nekateri drugi proizvajalci ponujajo kvalitetne preklopne nože po nizki ceni (Slika 1a). Za bolj "resno" uporabo potrebujemo nož s fiksnim rezilom (Slika 1b). Dolžina rezila naj bo od 9 do največ 12 cm, ročaj pa prijeten na otip, brez robov in odvečnih okraskov. Tako se izognemo marsikateremu žulju. Na Sliki 1b so zgoraj cenejši kvalitetni noži (7-25 €), spodnji noži so pa precej dražji. Zaradi uporabljenih materialov in načina izdelave ročaja so lahko za taborniško uporabo cenejši noži celo bolj primerni od dražjih.

Med taborniškimi noži razsaja bolezen, ki bi ji lahko rekli "kronično pomanjkanje ostrine". Ozdravimo jo lahko le z rednim vzdrževanjem in brušenjem, ko je to

Slika 1

Slika 2

potrebno. Ker se nož ne bo sam nabrusil, se moramo tega lotiti mi, tudi če "ne znamo" in "nismo še nikoli". Če ne poskusimo, tudi nikoli ne bomo znali.

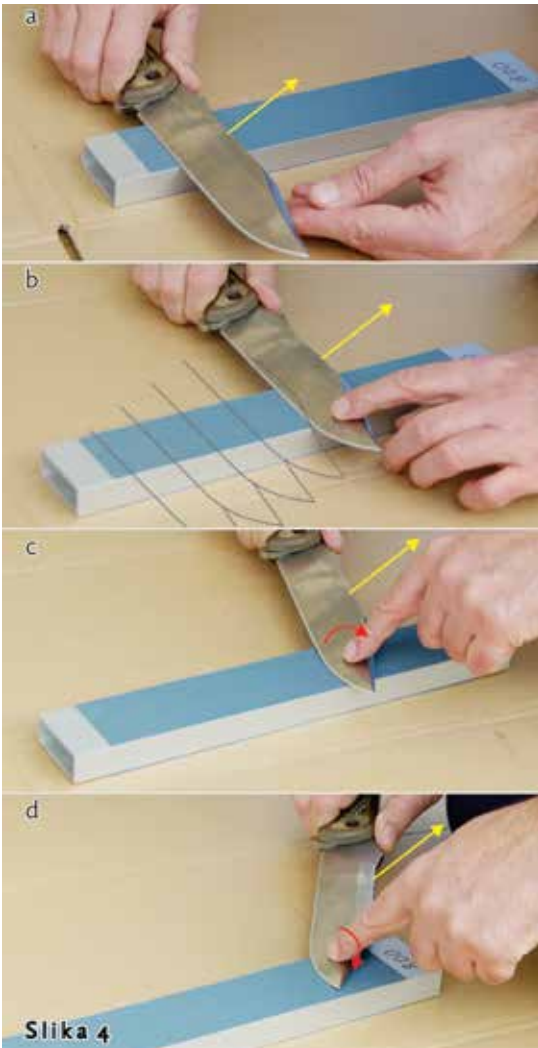
Najlažje je, če za brušenje uporabimo brusilni kamen (Slika 2a) ali brusilni papir, prilepljen na raven kos lesa (Slika 2b, v našem primeru aluminijast profil). Izberemo brusilni papir, ki ga lahko zmočimo, saj je mokro brušenje veliko lažje. Za brušenje zelo topega noža uporabimo najprej bolj grob brusilni papir (z oznako 300 ali 400), za fino brušenje pa brusilni papir z oznako do 800. Bolj fini brusilni papirji (oznaka 1000 in več) so namenjeni poliranju in brušenju do ostrine, primerne za britje.

Noževno stranico vodoravno položimo na brusilno površino, kot kaže Slika 3a. Kot vidimo, je ostrina noža nekoliko dvignjena nad brusilno

Slika 3

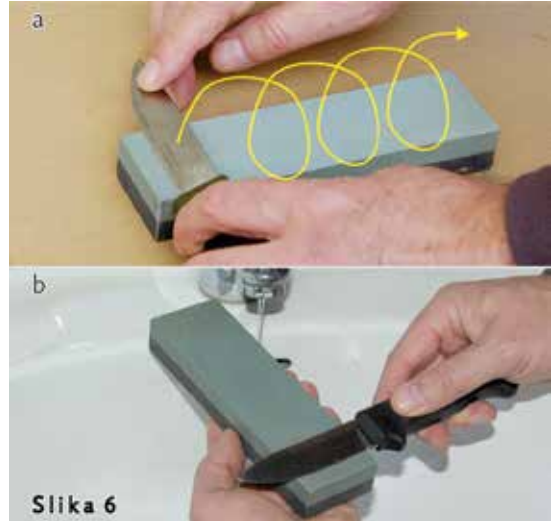
Slika 4

površino. Nož počasi privzdignemo v smeri puščice do položaja, ki ga vidimo na Sliki 3b, ko se ostrina noža dotika brusilne površine. Tako smo določili položaj, v katerem bomo držali nož ves čas brušenja.

Rezilo noža položimo na brusilno površino in ga vlečemo nekoliko postrani v smeri puščice (Slika 4a in 4b). Ko pridemo do zaobljenega dela ostrine, nož še vedno vlečemo v isti smeri, hkrati pa nož počasi obračamo, tako da ostrina noža ostaja ves čas približno

Slika 5

Slika 6

pravokotna na brusilno površino (rdeča puščica na Sliki 4c in 4d). Pomembno je, da z obračanjem noža prenehamo takoj, ko se konica noža dotakne brusilne površine (Slika 4d) in tako konice ne poškodujemo. Postopek ponovimo večkrat na eni strani rezila (5 do 10-krat), nato pa enako število ponovitev opravimo še na drugi strani rezila. Vse skupaj ponavljamo, dokler nož ni nabrušen. Na začetku in če je nož zelo top, lahko nekoliko pritisnemo (previdno), pri finem brušenju pa pritisk in število ponovitev zmanjšamo.

Nož vedno brusimo enakomerno po obeh straneh rezila, lahko od ročaja proti konici ali od konice proti ročaju, kakor je komu lažje. Na brusilnem papirju brusimo vedno nasprotno od smeri rezanja (Slika 4), da ne poškodujemo brusilnega papirja, na brusilnem kamnu pa lahko brusimo tudi v smeri rezanja (Slika 5). Tudi brušenje s krožnimi gibi (Slika 6a) je v redu, uporabimo ga predvsem v primerih, ko brusimo nož z daljšim rezilom.

Če je le mogoče, brusni kamen ali papir med brušenjem večkrat namočimo. Tako se rezilo med brušenjem manj segreva in brušenje poteka bolj gladko. Najlažje je, če brusni kamen ves čas brušenja držimo pod pipo, iz katere malo curlja (Slika 6b).

Vid svetuje: Tudi pri brušenju noža se lahko urežemo, zato je varnosti treba posvetiti uso pozornost, še posebej, če to delamo prvič. Z malo uaje bo naš nož usakič bolje nabrušen, delo z njim pa lažje in bolj varno!

Skrajševalni vozel

Besedilo in fotografije: Tomaz Sterniša

Kot že ime vozla pove, ga uporabljamo za skrajševanje predolge vrvice.

Skrajševalni vozel najpogosteje uporabimo takrat, ko imamo pri postavljanju šotor ali bivaka, napenjanju ponjave in podobnem na voljo predolgo vrvico, ki je ne želimo odrezati. Na Sliki 1 vidimo približno 30 cm dolg napenjalni vozel, kar pomeni, da smo vrvico skrajšali za nekaj več kot 60 cm.

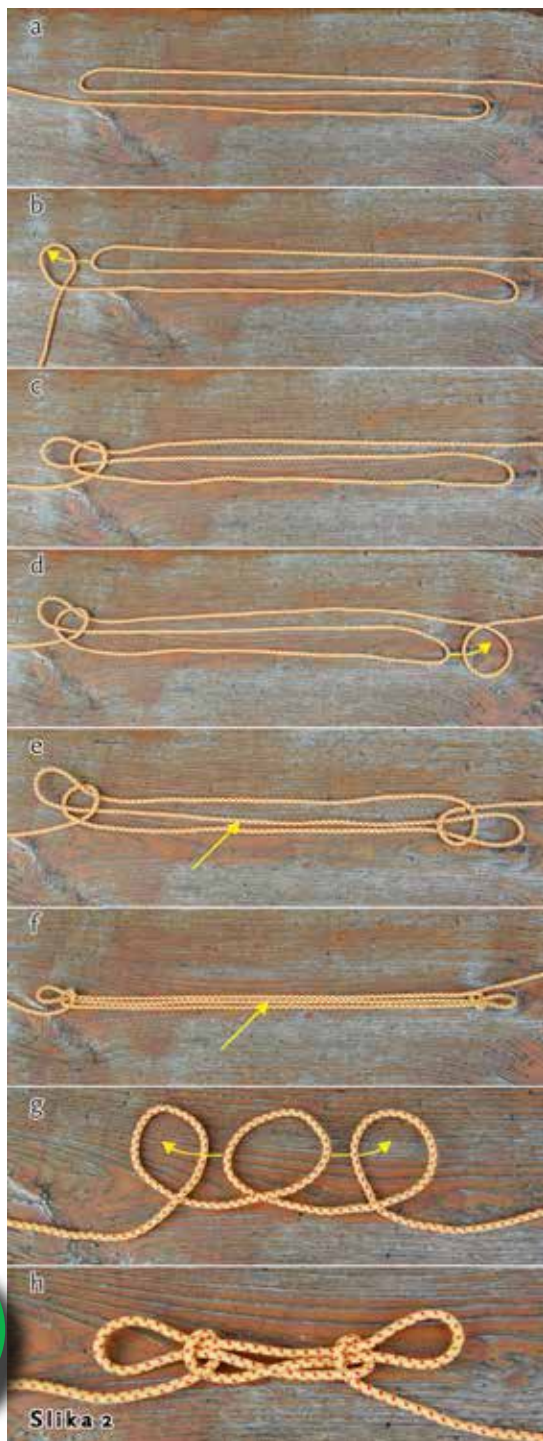
Najlažji način vezanja skrajševalnega vozla:

- Vrvico zložimo v obliko zelo sploščene črke S (Slika 2a).
- Na eni strani na prostem koncu vrvice naredimo prekrizano polzanko in skozi njo potegnemo vrvico, kot kaže puščica na Sliki 2b. Rezultat vidimo na Sliki 2c.
- Isto ponovimo še na drugi strani (Sliki 2d in 2e).
- Prosta konca vrvice na obeh straneh previdno zategnemo in skrajševalni vozel je narejen (Slika 2f).

Da drži, mora biti skrajševalni vozel vedno zategnjen. Če vrvico popustimo, vozel razpade.

Skrajševalni vozel lahko uporabimo tudi takrat, ko želimo razbremeniti poškodovani del uporabljene vrvice. Poškodovani del mora biti nekje na vrvi, ki poteka v sredini vozla (puščici na Slikah 2e in 2f).

Skrajševalni vozel lahko naredimo tudi iz treh prekrizanih polzank (Slika 2g). Sredinsko prekrizano polzanko potegnemo skozi stranski prekrizani polzanki, kot kažeta puščici. Če smo naredili prav, je rezultat vozel, kot ga vidimo na Sliki 2h. Vrvice so prekrizane zaradi načina vezanja in to ne vpliva na funkcionalnost vozla.

Slika 2

Vid te izziva: Poskusi vozel na Sliki 2h preurediti tako, da bodo vrvice v sredini vozla vzporedne. Treba je le popraviti položaj ene prekrizane polzanke in vrvic, ki gredo skozi drugo polzanko.

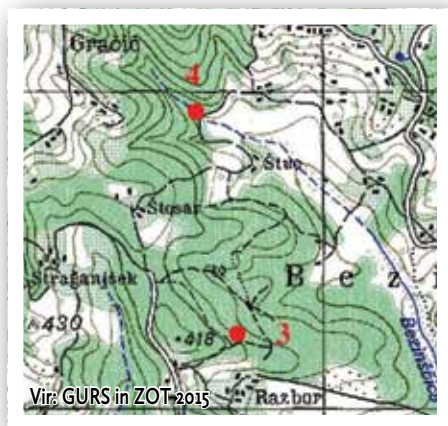
Tehnike orientiranja za GG-je (2. del)

Besedilo: Jona Mirnik

V januarski številki smo predstavili orientiranje v križiščih poti, tokrat pa se bomo posvetili naslednjim trem orientacijskim veščinam, ki pridejo prav gozdovnikom pri orientaciji v naravi.

Orientiranje ob linijskih objektih

Naslednja pomembna veščina je sledenje linijskemu objektu. Tako preverjamo znanje prepoznavanja linijskega objekta v smislu **sledenja**. Cesta je linijski objekt, ki ji lahko enostavno sledimo. Linijski objekti so tudi potoki, daljnovodi, gozdna meja ... Tudi tem lahko sledimo. Ko sledimo linijskim objektom, vemo, kje na karti približno smo, ne poznamo pa točne lokacije. Za določitev le-te moramo najti markantno točko ob liniji, ki predstavlja našo napadno točko. Na cesti so to največkrat križišča poti, mostovi, spomenik ob cesti. Tudi na ostalih linijskih objektih najdemo markantne točke, "križišča", ko se npr. dva potoka zlijeta v enega, ko potok preči cesta in podobno.

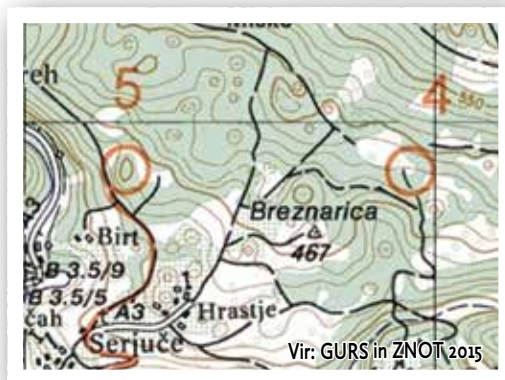
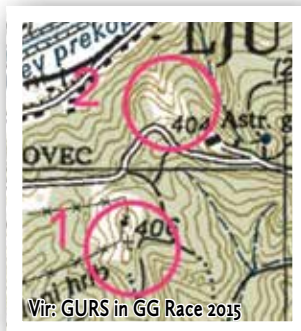

ZOT 2015, E3-4: Etapa omogoča izbiro med dvema tehnikama orientacije. Sledenje cesti in pravilno izbiro nadaljnje poti v križišču ali pa spust do potoka ter nadaljnje sledenje potoku do KT 4.

ZNOT 2015, E1-2: Podobno kot v prejšnji sliki etapa omogoča izbiro med sledenjem cestam ali sledenjem daljnovodu kot linijskemu objektu.

GG race 2015, E1-2: Tudi ta etapa ponuja nekaj možnih poti, kjer lahko pride prav tehnika azimuta. Od verskega znamenja se lahko podamo do ovinka pred KT2 po kolovozu, lahko pa sledimo žičnati ograji in se nato s pomočjo grobega azimuta spustimo do ceste, ki ji sledimo do omenjene ovinka pred KT. Tu uporabimo tehniko natančnega azimuta, da se spustimo v grapo, kjer je KT2.

ZNOT 2015, E4-5: Zagotovo ena najtežjih etap na progi GG, ki pa omogoča uporabo mnogih tehnik orientiranja. Izbir poti je veliko, zanesljiva možnost je sledenje cesti. Pot lahko močno skrajšamo s sledenjem linijskemu objektu (gozdna meja). Od ceste sledi še azimut do vrha hriba.

Azimuti

Tehnika **natančnega azimuta** nam omogoča, da znamo iz jasno določene lokacije (**napadne točke**) do **kontrolne točke** odmeriti azimut in razdaljo na karti in nato ta azimut in razdaljo prehoditi v naravi. Tukaj preverjamo natančnost azimuta v naravi in pa tudi, ali član zna določiti, če je kontrolno točko zgrešil in šel predaleč (postavitev lovilnega objekta). V ekipnih tekmovanjih na tem mestu služi tudi **metoda strelcev**, vseeno pa tako občutek za razdaljo kot tudi lovilna točka prideta še kako prav.

Navadni gladež

(*Ononis spinosa* L.)

Besedilo: Mjedved, fotografija: Kosobrin

Je do 80 cm visok polgrm, ki ima v zemlji dolgo, močno korenino. Iz korenine navadno poganjajo le pri tleh olesenela stebila s trni. Mladi trni so mehki, rožnati. Na steblih se razvije mnogo trojnatih listov. Cveti od maja do septembra. Raste po suhih prisojnih pobočjih, ob gozdnih robovih, ob poteh, po travnikih in pašnikih do višine 2000 metrov.

Družina: metuljnice

Domača imena: trnati gladež, bodež, rabuš, moška vera

Tuja imena: Zečji trn (hrv.), Dornige Hauhechel (nem.), Arrestabue (ita.)

Učinkovine: eterično olje, flavonoidi, ononini, saponini, glikozidi, smole, čreslovine, vitamin C, provitamin A, mineralne snovi.

Uporabnost: Spomladi nabiramo mlade poganjke za čaj, solate in prikuhe, skozi celo leto pa močne, več let stare korenine s podzemnimi deli stebila vred. Je odlična paša za osle in po tem je tudi dobil latinsko ime.

Zdravilnost: Pripravek iz korenine je naraven diuretik, pomaga pri vnetju in obolenju sečnih poti, mehurja, ledvic.

Opozorilo: Ni priporočljiv za nosečnice.

Čaj za odvajanje vode

5 zvrhanih čajnih žličk korenin prelijemo s 1/2 litra vrele vode in pustimo približno pol ure na toplem. Čaj pomaga pri odvajanju vode in odpravljanju ledvičnega peska in drobnih kamenčkov. Vsak dan lahko popijemo dve skodelici čaja.

Zobobol, rane, krči

Korenine skuhamo v kislu. Kot obkladke nato položimo na boleče mesto v ustni votlini, da pozdravimo zobobol. Tople obkladke lahko položimo na rane, ki se nočejo celiti.

Če korenine prevremo v belem vinu, lahko dobljeni pripravek vtiramo v meča in prste, da odpravimo bolečine, povezane s krči.

Krompir z navadnim gladežem

Potrebujemo: 9 srednje velikih krompirjev, pest mladih poganjkov gladeža, 8 strokov česna, 4 žlice olivnega olja, žličko soli in ščepec popra.

Prprava: Krompir olupimo, operemo in narežemo na četrtine. V skledi zmešamo olivno olje, sol, poper in oprane poganjke gladeža. Dodamo neolupljene česnovne stroke in krompir ter sestavine dobro premešamo. Pečemo 30 minut v pečici pri 180 °C, nato premešamo in pečemo še 30 minut.

Sveže gladeževe cvetove lahko uporabimo za dekoracijo pri glavnih jedeh in solatah!

Solata

Potrebujemo: 3 skodelice mladih očiščenih poganjkov gladeža, strok česna, sol, olje in kis.

Prprava: Iz te mešanice pripravimo okusno solato, ki vsebuje obilo magnezija, kalcija in kalija.

Za posladek

Korenine razpolovimo po celi dolžini in jih posušimo. Ponudimo jih kot sladek priboljšek, saj njihov okus spominja na pri otrocih zelo priljubljeno lakrico.

Sladki krompir z medom in cimetom

Besedilo: Anja Novljan, fotografije: Matic Pandel

Sestavine: sladki krompir, 1 žlica medu, 1 žlica olivnega olja, žlička cimeta

Potrebščine: posoda, žlica, alu folija, nož

Čas priprave: 30 minut

1.

Sladki krompir operemo in olupimo. Narežemo ga na kocke, velike približno 1 centimeter. Kocke pretresemo v skledo, nato pa dodamo še olje in med. Vse skupaj dobro premešamo, da so kocke enakomerno prekrte. V skledo nato dodamo še cimet in mešamo, dokler ni enakomerno razporejen.

2.

Rok ima rad nove okuse:
Sladki krompir je odlična,
nekoliko sladka priloga!

Pripravimo folijo. Naj bo dvojna in dovolj velika, da lahko naredimo žep. Na sredino naneseemo še nekaj olja, nato pa nanjo stresemo krompir. Žepček dobro zapremo.

3.

Kuhamo na žerjavici. Krompir potrebuje dovolj časa, da se skuha, zato pustimo peči 20 minut. Vsaj enkrat žepček obrnemo, da se krompir preveč ne zažge, sicer pa to storimo po polovici časa pečenja. Žepček previdno odpremo, saj je v njem kar nekaj pare, s katero se lahko opečemo. Po želji lahko v procesu priprave dodamo čilijev prah.

Ugrizi živali

Besedilo: Jure Ausec - Bajs, fotografija: Pija Šarko

Taborniki veliko časa preživimo v naravi, kjer pa nismo sami. Sobivamo z mnogimi živalmi, nekatere med njimi so tudi človeku nevarne, saj prenašajo različne bolezni. O klopih smo v Taboru že pisali, tokrat se bomo posvetili še nekaterim drugim živalim, ki nas lahko ugriznejo.

Ugriznina je odprta rana, zato jo je treba sterilno oskrbeti. Za razliko od drugih ran ugriznine spiramo, saj obstaja nevarnost, da je žival okužena s steklino (še posebej, če opazimo napadalno vedenje). Takoj po ugrizu **spiramo rano z vodo in milom**, nato pa jo sterilno povijemo. Po vsakem ugrizu moramo nujno obiskati zdravnika. Ob ugrizu neznanе ali divje živali (npr. lisice) nas bo skoraj zagotovo napotil v antirabično ambulanto na preventivno cepljenje proti steklino. Pomembno je, da dobimo cepivo v manj kot 24 urah, zato z obiskom zdravnika ne smemo odlašati. Prav tako se kot ugriz stekle živali obravnava vsak stik z vabo, ki vsebuje cepivo proti steklino (v Sloveniji jih z letali raznašajo od leta 1995), zato je pomembno, da se teh vab v gozdu ne dotikamo! Kljub vsemu zapisanemu pa je steklina pri nas redka in že več desetletij ni bilo razvite okužbe pri človeku, tudi zaradi učinkovitega sistema cepljenja.

Rano takoj po ugrizu spiramo z vodo in milom ter jo sterilno povijemo, nato pa se podvizamo do zdravnika.

Ugrizi kač

Prav tako redki so pri nas ugrizi kač, saj zdravniki vsako leto obravnavajo med 5 in 10 primeri ugrizov strupenih kač. Strupene vrste so pri nas tri: laški gad (ob meji z Italijo), navadni gad (hriboviti predeli Alp in Dinaridov) ter modras (razširjen po celi Sloveniji). Te kače se od ostalih ločijo po manjši dolžini (praviloma do 70 cm), imajo kratek rep, navpično zoženo zenico, modras pa tudi značilen rožiček. Mesto ugriza je močno otečeno in boleče, pojavijo se lahko tudi drugi znaki: hude bolečine, bruhanje, nizek pritisk, težko dihanje, driska ipd. Najhujša je alergijska reakcija, ki privede do potencialno življenjsko nevarnega anafilaktičnega šoka. Sicer pa ugrizi slovenskih kač niso smrtno nevarni, razen pri otrocih, starejših in kronično bolnih ljudeh. Potreben je obisk pri zdravniku, glede na jakost zastrupitve pa zdravnik predpiše opazovanje ali protistrup. Za pravilno ukrepanje je pomembno, da si čim bolj zapomnimo (ali fotografiramo) kačo. Sicer pa v prvi pomoči ne moremo storiti kaj dosti - pomembno je, da oboleli miruje, saj se strup tako počasneje širi po telesu, mesto ugriza obrišemo v smeri stran od rane (da odstranimo

morebitni strup na koži in ga ne zanesemo v rano), rano sterilno obvežemo in ud imobiliziramo. Nikoli ne izsesavamo strupa (lahko se zastrupimo še sami!), ne zarezujemo, podvezujemo ali izžigamo, saj so to dokazano neučinkovite in nevarne metode. Pa brez skrbi, verjetnost za zastrupitev je majhna, zato le mirno v gozd na sprehod!

Besedilo in slika: Primož Kolman

Osnovna gibanja nočnega neba

Tokrat si pogledjmo nekaj osnov, ki jih moramo poznati pri opazovanju nočnega neba. Zemlja se vrti okoli svoje osi s hitrostjo enega obrata na dan. Temu gibanju pravimo **rotacija** in ta je kriva, da Sonce vsak dan vzide in zaide. Enako hitro se giblje tudi celotno nebo ponoči. Vse se vrti okoli ene same točke na nebu, ki ji pravimo **severni nebesni pol**, blizu katerega se nahaja nam tako znana zvezda Severnica. Slovenija leži na približno 46° severne zemljepisne širine in prav toliko je severni nebesni pol visoko na nebu. Nahaja se natančno v smeri severa. Zemlja se vrti tudi okoli Sonca. Temu gibanju pravimo **revolucija**. Za en obhod okoli Sonca Zemlja porabi eno leto. Zemljina rotacijska os pa ni pravokotna na ravnino gibanja okoli Sonca, pač pa je nagnjena za $23,5$ stopinj. To je razlog, da imamo na Zemlji letne čase. Navidezna pot, ki jo Sonce napravi po nebu skozi leto, se imenuje **ekliptika** in poteka skozi 12 zoodikalnih ozvezdij, ki jih poznamo iz horoskopov. Ker se Zemlja čez leto zavrti okoli Sonca, se v tem času ponoči izmenjajo vsa zodiakalna ozvezdja. Ponoči so vidna na nebu tista ozvezdja, ki so na drugi strani Zemlje kot Sonce, torej v opoziciji s Suncem. Tako so zimska zodiakalna ozvezdja vidna na nebu poleti in obratno - letna ozvezdja so vidna pozimi. Podobno je polna luna poleti nizko, pozimi pa visoko na nebu.

Tudi ostali planeti Osončja se okoli Sonca gibljejo skoraj v enaki ravnini kot Zemlja, zato tudi njih na nebu najdemo v bližini ekliptike. Pri tem tudi Luna ni izjema.

Zvezde se zaradi rotacije Zemlje vrtijo okoli severnega nebesnega pola.
Vir: Wikimedia Commons

Navidezna pot Marsa je retrogradna, ker se Zemlja giblje hitreje od Marsa. S tem ga prehiti in Mars se navidezno giblje nazaj. Slika: predelava PK po Wikimedia Commons

Če bi se Luna gibala okoli Zemlje po natančno isti ravnini, kot se Zemlja giblje okoli Sonca, bi kar naprej prihajalo do mrkov. Vendar pa vemo, da temu ni tako.

Luna in planeti se po nebu gibljejo glede na navidezno nespremenljivo zvezdno ozadje. Smer tega gibanja je običajno iz zahoda proti vzhodu, včasih pa to gibanje preide v **retrogradno**. To se zgodi zato, ker opazujemo z Zemlje, ki pa ne miruje.

Naloga

Na nebu poiščite zvezde Veli-kega voza. V tem času jih najdete zvečer na severovzhodu, zjutraj pa visoko v zenitu. Opazujte njihovo gibanje čez leto. Kje jih najdete ob isti uri pozimi, spomladi, poleti in jeseni? Primerjajte njihov položaj na nebu ob različnih urah.

Za dobro voljo!

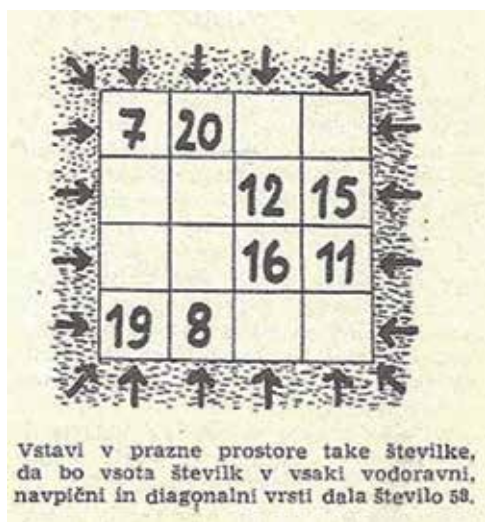
Besedilo: Katarina Miklavec, slika: arhiv revije Tabor

Aktivnosti na snegu so idealna zabava v zimskih dneh, a si vseeno moramo kdaj pa kdaj vzeti čas za odmor ob skodelici čaja. V nadaljevanju vas čaka nekaj zabavnih rebusov iz rubrike "Za dobro voljo", ki je bila del Tabora v letnikih 1953-1959.

KVIZ: Si pravi tabornik in ljubitelj narave?

"Po svetu najdemo vse mogoče tipe tabornikov: prave, divje, hotelske, nedisciplinirane in še vse mogoče vrste jih je. Med katere spadaš? Si ti pravi tabornik?"

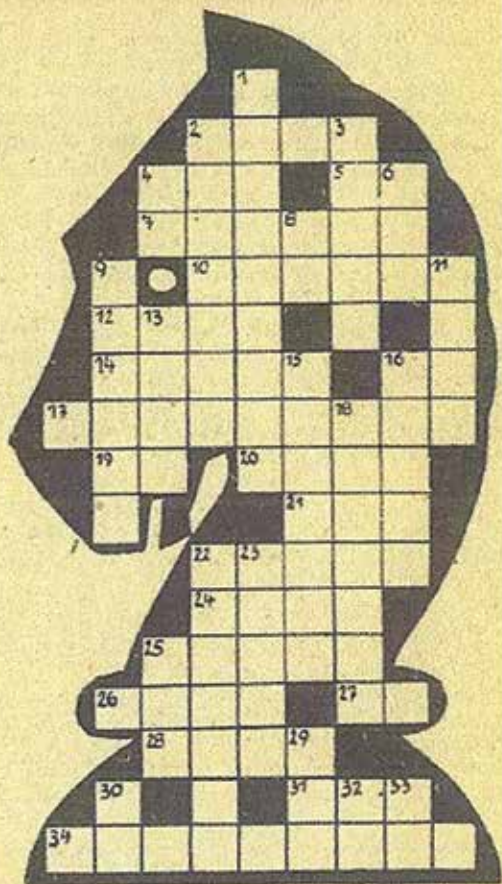
Odgovori odkrito na spodnja vprašanja, odgovor 'da' je točka, odgovor 'ne' je 0 točk. Če dosežeš od 11 do 15 točk, si pravi tabornik in takih si želimo čim več. Če našteješ 6-10 točk, pojdi raje na tabor, ki ga prireja 'Putnik' ali 'Turistična zveza', kajti med pravimi se boš le težko znašel. Če pa dosežeš manj kot 5 točk, pojdi raje v hotel, če ti denarnica dopušča, sicer pa vsaj ne moti pravih tabornikov, ne podnevi ne ponoči!" (Tabor 1954-56, str. 29-30).

1. Odideš na taborjenje z nahrbtnikom na ramah in peš z zadnje železniške postaje?
2. Taboriš raje na samotnem kraju ali si raje postaviš šotor v bližini "pridobitev civilizacije"?
3. Lahko zadovoljno zaspíš na smrečju, zaviti le v odejo?
4. Si kuhaš raje sam na svojem ognju, kakor da bi jo mahnil v bližnjo gostilno?
5. Lahko pogrešiš radio, kino, dnevne novice, časopise?
6. Če odkriješ prav poseben lep kotiček za tabor, pa nekoliko oddaljen od vode, ostaneš tam ali greš raje bližje vodi, čeprav ni prostor tam prav nič prijeten?
7. Te zvečer bolj zanima zvezdnato nebo kot pa kako zabavišče kje v okolici?
8. Ali lahko popolnoma pozabiš na svoje skrbi, na šolo, na službo?
9. Ali ob deževnih dneh rad poslušáš, kako kaplje tolčejo po šotoru?
10. Si nejevoljen, če moraš nekaj kilometrov daleč po kruh, meso, mleko?
11. Vstaneš kdaj zelo zgodaj, pred drugimi in se sam potikaš po gozdu?
12. Ali pospraviš vse do zadnje slamice, preden zapustiš taborni prostor?
13. Ali imaš za vljudno in potrebno, da se ob odhodu poslovíš od lastnika zemljišča in vseh tistih v okolici, s katerimi si prišel v stik med taborjenjem?
14. Se ob povratku v avtobusu ali v vlaku vedeš mirno ali želiš vzbujati pozornost s svojimi taborniškimi dogodivščinami?
15. Ali greš na taborjenje zato, ker ljubiš naravo in ti je življenje v njej v veselje - ne pa le zato, ker so take počitnice cenejše in ker so šli taborit vsi tvoji prijatelji?

Križanka „Konjiček“

Po kateri poti pridemo v tabor?

Vodoravno: 2. šahovska figura, 4. del obraza, 5. ploskovna mera, 7. tipalka, 10. seznam cen (množina) 12. Avar, 14. mogoče, 16. pivo, 17. mesto v Srednji Ameriki (fon.), 19. kazalni zaimsek, 20. ni veliko, 21. bolečina, 22. polni uši, 24. afriška ptica (množina), 25. strel (srbohrvatsko), 26. prislov, 27. znak za kovino, 28. voz na dveh kolesih, 31. nerabljen, 34. plemenski konj.

Navpično: 1. evropska prestolnica, 2. glasbena prireditel, 3. strojilo, 4. predlog, 6. bolezen, 8. števnik, 9. zmota, 11. šivalna potrebščina, 13. brez obuvala, 15. azijska država, 16. okrog, 18. nerodovitna zemlja, 22. edini izvodi, 23. del taborne opreme, 25. glavno mesto evropske države (fon.), 29. glavni števnik, 30. nikalnica 32. osebni zaimsek, 33. osebni zaimsek.

Premikaj besede tako, da boš bral v treh navpičnih vrstah imena treh ptic.

Rešitev križanke
 Vodoravno: 2. kmet, 4. nos, 5. ar, 7. antena, 10. cenik, 12. Ober, 14. morda, 16. ol, 17. Kostarika, 19. ta, 20. malo, 21. bol, 22. ušvi, 24. noji, 25. hitac, 26. kako, 27. Al, 28. gare, 31. nov, 34. lipčanec
 Navpično: 1. Amsterdam, 2. koncert, 3. tani, 4. na, 6. rak, 8. en, 9. pomota, 11. igla, 13. bosa, 15. Arabija, 16. okoli, 18. ilovica, 22. umikat, 23. šotor, 25. Hag, 29. ena, 30. ni, 32. on, 33. ve

Boljši svet?

Taborniški zakoni, vizija in poslanstvo ter etika

Besedilo: Martin Justin

Eden od pogojev za članstvo rodu v Zvezi tabornikov Slovenije je tudi vsakoletni obisk Območne organizacije ZTS. V Ljubljani temu pravimo MZT obisk, kjer gre v resnici prav za to: vsak rod, včlanjen v Mestno zvezo tabornikov Ljubljana, vsako zimo na seji rodove uprave gosti dva člana njenega izvršnega odbora, ki članom rodu postavita nekaj vprašanj v okviru dela in stanja društva ter aktualnih dogodkov v taborništvu. Pred kratkim smo bili tudi pri nas deležni priprav na teme obiska, ki pa jih je letos, vsaj zame, popestrilo vprašanje "Kaj je poslanstvo taborništva?" Obisk od nas ni želel nekega splošnega odgovora ali navedenja floskul v smislu: "Taborniki ustvarjamo boljši svet", ampak predvsem mnenja posameznikov. A mene je vprašanje preganjalo še naprej, zato sem se odločil, da temo malo bolje raziščem.

Za vero, dom, cesarja!

Na prvi pogled je odgovor precej preprost - v Statutu ZTS (in na 6. strani Programa za mlade) lahko preberemo, da je poslanstvo taborništvu prispevati k vzgoji mladih s pomočjo sistema vrednot, ki temelji na prisegi in zakonih ter na ta način pomagati graditi boljši svet, kjer se ljudje lahko polno uresničijo kot posamezniki in hkrati tvorno (so)delujejo v družbi. To besedilo poslanstva je bilo sprejeto na 21. konferenci WOSM-a leta 1999 in se bom k njemu še vrnil, a verjetno je logično, da se je skupaj s svetom, skozi stoletje obstoja skavtskega gibanja, vsaj v nekaterih podrobnostih spreminjalo tudi njegovo poslanstvo. A že pozicija ustvarjanja "boljšega sveta" je izjemno ambiciozna in v nekaterih pogledih celo hudo problematična. Tudi Hasan ibn Saba ali Starec z gore, najbolj znan iz Bartolovega romana Alamut, je hotel le "ustvariti boljši svet". Torej, kaj je bil ta boljši svet za BiPija, za WOSM, kaj je ta boljši svet danes?

Čeprav WOSM in skavtsko gibanje na splošno zelo rada opevata dosežke in zasluge Baden-Powlla, ki si jih nekaj seveda tudi zasluži, mož za današnje standarde, pa tudi za tiste z začetka 20. stoletja, vsaj politično ni bil najbolj svobodomiseln in napreden. Skavte je ustanovil predvsem kot mladinsko gibanje, ki naj bi iz bolehnih in šibkih mestnih otrok spet naredilo zdrave, močne mladeniče in posledično prave može, ki bodo lahko branili in vodili svojo domovino. Ne moremo oporekati dejstvu, da mu je uspelo navdihniti na tisoče mladeničev, da je danes največjo mladinsko organizacijo ustvaril iz nič, da je razvil nove, učinkovite metode učenja (učenje skozi delo), a vprašljiv je vzrok, skoraj politični motiv za njegovimi dejanji. Skrbela ga je prihodnost največjega svetovnega imperija, ki je obsegal skoraj četrtino zemeljske površine (33.670.000 km²), imperija, "kjer sonce ni nikoli zašlo", imperija, ki je za dobrobit svojih okoli 46 milijonov otočanov izkoriščal 450 milijonov ljudi po celem svetu. BiPi je sicer bil vizionar in pedagoški inovator, bil pa je tudi imperialist in general, celo vojni heroj - primera je morda ostra, a dovolj očitna, njegova dolžnost do boga in kralja spominja na geslo slovenskega konservativnega političnega gibanja Staroslovencev: "Za vero, dom, cesarja." Baden-Powllovi deški skavti so celo sodelovali v prvi svetovni vojni!

Obdobje birokratskega razvoja

Morda sem bil preveč strog, na začetku 20. stoletja je bilo od angleškega lorda res težko pričakovati, da se bo z vsemi štirimi upiral vojni in imperializmu, ampak na srečo se časi spreminjajo, generacije se menjajo, stare nazore zamenjajo novi in leta 1922 je nastala Svetovna organizacija skavtskega gibanja (WOSM), ki si je zadala težko nalogo usklajevanja poslanstva skavtstva z vsemi muhavimi spremembami sveta. Naloge so se, vsaj na prvi pogled, lotili hvalevredno sistematično - na skoraj vsaki konferenci so pod poglavjem Namen, načela in metode nekaj besed namenili tudi tej temi. Spremembe so se tako sicer uvajale, a precej počasi, ta "sistematičnost" je kmalu prerasla v bolj birokratsko ponavljanje starih ugotovitev in obljub, z občasnimi dodajanjem novih, bolj liberalnih načel.

Robert Baden-Powell - BiPi. Vir: Wikimedia Commons

Propagandni plakat ameriške trgovske mornarice. Vir: USMM

Računamo nate!

(Že) leta 1924 so v resolucijah svetovne skavtske konference zapisali, da so skavti nemilitantna organizacija, katere edini namen je razvoj duha harmonije in dobre volje med posamezniki in narodi. Vse lepo in prav, sploh če bi načelo vsi upoštevali. V drugi svetovni vojni so namreč spet sodelovali skavti, tokrat ameriški. Res je sicer, da se niso neposredno udeleževali bojev, v resnici so (samo) lepili plakate, ki so ljudi pozivali, naj v javnosti ne govorijo o položajih ameriške vojske, in zbirali staro železo, guma in ostale, za vojsko potencialno uporabne surovine. Saj s tem ni nič narobe?

A tu postanejo stvari vsaj načelno zelo zapletene, pojavijo se nekatere najbolj abstraktne, a bistvene težave skavtskih načel oziroma vsake na morali temelječe življenjske filozofije (kar je v svojem bistvu tudi

skavtstvo). Na prvi pogled res ni očitnega razloga za kritiziranje njihovih dejanj - po svojih najboljših močeh so pomagali svoji domovini v boju proti sovražnicam, ki so ogrožale njihovo svobodo in svobodo celotnega sveta. To naj bi bila dolžnost vsakega državljana. Lahko celo rečemo, da so delali "dobro", pomagali so ljudem, bili "dobri državljanji" in upoštevali so vse svoje skavtske zakone (Skavt je vreden zaupanja, zvest, pripravljen pomagati, prijateljski, vljuden, prijazen, ubogljiv, veder, varčen, pogumen, čist in spoštovanja vreden.). Ampak, ali so delali "prav"?

Kaj sploh je "prav" in "dobro"? Izraza sta izjemno izmuzljiva in, čeprav ju neprestano uporabljamo, popolnoma abstraktna - ne opisujeta ničesar absolutnega, ničesar konkretnega. Stvari ali dejanja za dobre in pravilne označujemo glede na sistem vrednot, ki ga v svoji sicer unikatni različici poseduje vsak posameznik, v večji meri pa naj bi bil splošen, kar navadno tudi je. Pridejo pa trenutki, ko nekdo (običajno kar cel narod) tak ustaljen sistem zavrže in razvije novega, njemu bolj všečnega, ki ga potem poskuša vsem vbiti v glavo in povsod uveljaviti (prvemu rečemo pranje možganov, drugemu pa vojna). In to se je zgodilo med drugo svetovno vojno - vrstniku ameriškega skavta, ki se je rodil v Nemčiji, se je takrat zdelo pobijanje judov "dobro" in širitev Velike Nemčije nekaj, kar je "prav". Ampak tudi Hitlerjeva mladina je z raznimi delavnimi akcijami pomagala nemškimi državljanom, česar so bili ti zagotovo veseli. Ali to pomeni, da so tudi oni delali "dobro"?

Dejstvo je, da "pravega" ali vsaj enotnega odgovora ni, se mu pa lahko zelo približamo, če rečemo, da ima največjo vrednost človeško življenje oziroma vse živo, ne glede na narodnost, raso ali položaj na evlucijskem drevesu in s tega vidika so obsojanja vredna tudi dejanja ameriških skavtov. Vojna v svojem bistvu krši svetost življenja in ko so v njej prisostvovali, so na to svetost pozabili in na prvo mesto postavili svoje državljanstvo, svojo lojalnost, svojo ubogljivost, pa četudi z izgovorom, da so le pomagali ljudem, jim lajšali težko vojno življenje.

16/24 Policy, Non-Military

This Conference re-asserts and emphasizes the non-military character of the Boy Scout Movement.

The aims and ideals of the Movement are directed towards the development of a spirit of harmony and goodwill between individuals and between nations. (Re-affirmed 16/63.)

Ena od resolucij svetovne skavtske konference iz leta 1924. Vir: WOSM

Krasni novi svet?

Poslanstvo taborništvaja je prispevati k vzgoji mladih s pomočjo sistema vrednot, ki temelji na prisegi in zakonih, ter na ta način pomagati graditi boljši svet, kjer se ljudje lahko polno uresničijo kot posamezniki in hkrati tvorno (so)delujejo v družbi.

Če zdaj z vsem novim znanjem še enkrat preberemo poslanstvo taborništvaja, bi si morali znati zastaviti tisto bistveno vprašanje - kakšen je ta sistem vrednot, ki temelji na naši taborniški prisegi in zakonih? Ali res hočemo, da je tabornik vedno zvest domovini, da je discipliniran in vedno poslušna svoje starše? Poleg tega pa se nekateri zakoni izključujejo med sabo - se moram pogumno zavzeti za resnico, ali naj raje ostanem discipliniran in spoštljiv? Morda bi bilo dobro, da bi ob tem dodali še nekaj v smislu "Tabornik razmišlja s svojo glavo." Se vam ne zdi?

In da ne bo slučajno prišlo do kakšnega nesporazuma, bi na koncu dodal še: Ne pravim, da so naši zakoni, poslanstvo in vizija slabi, ravno nasprotno. Verjetno so ena najboljših alternativ na svetu, le pomembno se mi zdi, da se o njih razmišlja še v širšem okvirju, da nastane in živi javna diskusija ter da jih ne sprejmemo kot nekaj samoumevnega in absolutnega.

Gozdovniški in skavtski zakoni, ki so bili objavljeni v prvi številki Tabora leta 1951 za navdih pri iskanju novih, taborniških zakonov.

Vir: Arhiv Tabora

OBLJUBA MEDVEDKOV IN ČEBELIC

Obljubljam, da bom ljubil svojo domovino, da se bom pridno učil, da bom pošten, da bom spoštoval starejše, da bom dober tovariš in da bom vsak dan storil kaj koristnega.

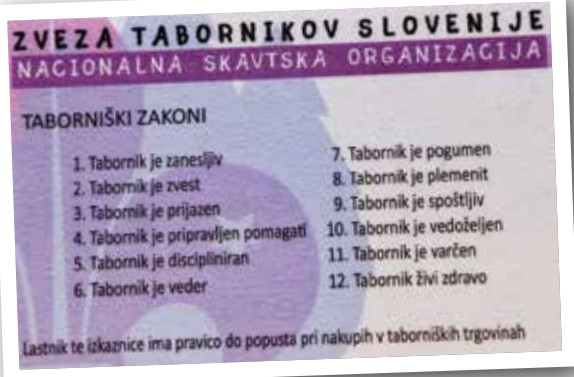
PRISEGA TABORNIKOV:

Dajem častno besedo, da bom varoval bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, svobodo svoje domovine socialistične federativne republike Jugoslavije in druge pridobitve ljudske revolucije, da se bom boril za samoupravni socializem in za vse, kar je napredno, plemenito in pravično, da bom živel in delal po taborniških zakonih.

TABORNIŠKI ZAKONI

1. Tabornik se vzgaja na primerih ljudske revolucije, ljubi svojo socialistično domovino, njene narode in narodnosti ter vse napredne ljudi na svetu.
2. Tabornik varuje čast in ugled svoje organizacije.
3. Tabornik je zvesto discipliniran in izpolnjuje skupne sklepe.
4. Tabornik se vedno uči in si pridobiva novo znanje.
5. Tabornik je koristen član skupnosti, je pošten in cenil delo.
6. Tabornik se bori proti vsem nazorom, ki nasprotujejo znanosti.
7. Tabornik je iskren, govori resnico in se bori zanjo.
8. Tabornik se vede kulturno in se izogiba navadam, ki so škodljive zdravju.
9. Tabornik je skromen, vztrajen in družaben.
10. Tabornik je dober tovariš, spoštuje starejše, pomaga mlajšim in slabotnim.
11. Tabornik ljubi naravo, jo spoznava in varuje.
12. Tabornik je varčen in varuje ljudsko premoženje.

Taborniški zakoni, ki so veljali pred osamosvojitvijo republike Slovenije in prenovo organizacije. Vir: Arhiv ZTS

Aktualni taborniški zakoni. Vir: Članska izkaznica 2015

Kako zdravi smo?

Besedilo: Nina Medved, slika: Primož Planko

Ena izmed kvalitet taborniškega gibanja je ta, da ponujamo otrokom in mladim zdrav način preživljanja prostega časa v naravi, ki postopno postaja tudi način življenja. Ampak, ali smo s tem naredili vse, kar lahko?

V sklopu projekta Za zdravje mladih (ZZM) je bila narejena raziskava, v kateri so intervjuvali predstavnike mladinskih organizacij, ki delujejo v Sloveniji (ti so bili povečini na vodstvenih položajih ali strokovni sodelavci). Ko so jih povprašali o tem, kaj si predstavljajo pod pojmom "zdrav življenjski slog", so izpostavili: **ravnotežje** in **zmernost** ter navedli predvsem prehrano, gibanje ter duševno zdravje, na katerega naj bi pogosto pozabili. Ugotovitev pod črto pa je bila, da je treba gledati na zdravje celostno.

Celosten pristop k zdravemu življenju

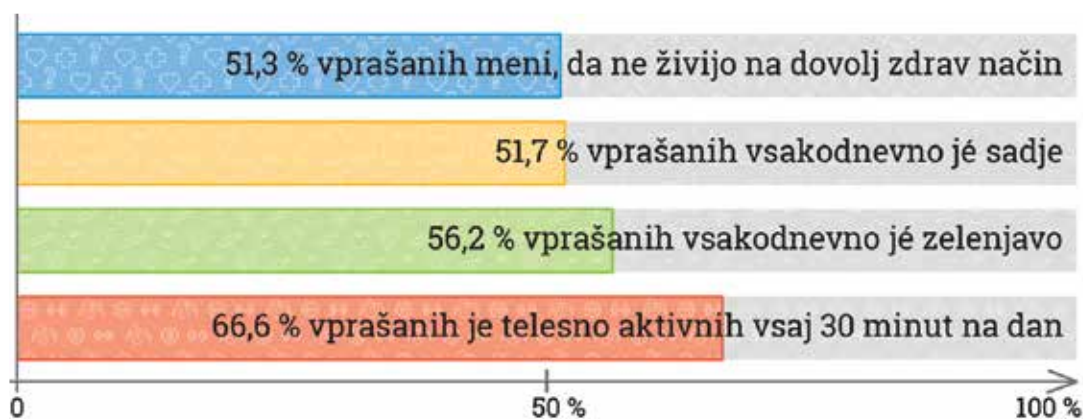
Eden od trenutno prevladujočih modelov razumevanja zdravja je **biopsihosocialni model** (Hitro ponovi ta izraz trikrat na glas!). Po njem poskuša posameznik vzdrževati ravnotežje ter se prilagaja svojemu naravnemu in družbenemu okolju, da mu to lahko uspe. Če želimo torej uspešno **promovirati zdrav življenjski slog**, ga moramo razumeti celostno

ter poskrbeti za ravnotežje in upoštevanje priporočil na vseh področjih: gibanje in prehrana, duševno zdravje, spolno zdravje, alkohol, tobak, druge droge in nekemične ali vedenjske zasvojenosti.

Aktualno stanje v mladinskem sektorju

S pomočjo dodatne spletne ankete so v že omenjeni raziskavi med 422 člani mladinskih organizacij (starih med 9 in 29 let) ugotovili, da **dobra polovica mladih anketirancev (51,3 %) meni, da ne živijo na dovolj zdrav način**. Primerjava s podobnimi raziskavami iz preteklosti pa le kaže, da vzdržujejo mladi **vedno bolj zdrav življenjski slog**.

A pogledjmo že kak primer. Če zelo grobo zaokrožimo številke, ugotovimo, da je sadje in zelenjavo vsaj enkrat na dan samo dobra polovica anketiranih (sadje jih je vsakodnevno 51,7 % in zelenjavo 56,2 %). Ampak ... To vendar pomeni, da **obstajajo dnevi v tednu, ko ti mladi ne zaužijejo niti koščka sadja ali zelenjave!** Po

vzorec: 422 članov mladinskih organizacij, starih med 9 in 29 let

- 1 Organizacija se ukvarja z zdravjem
Organizacija redno izvaja aktivnosti promocije zdravja za svoje člane in druge mlade. To so lahko delavnice, na katerih pridobimo veščine priprave zdravih obrokov ali mehanizmov za obvladovanje stresa, ozaveščevalni programi na področju spolnega zdravja itn.
- 2 Se zaveda vpliva na zdravje in izvaja smernice zdrave organizacije
Organizacija skrbi, da je okolje, v katerem se nahajajo njeni člani, takšno, da jim omogoča zdrave odločitve in je v skladu s smernicami zdrave organizacije (npr. prepovedano je uživanje alkohola in tobaka na aktivnostih, kjer so prisotni mladoletni, poskrbljeno je za dovolj počitka in gibanja, na aktivnostih se ponudi čim manj industrijsko predelane hrane).
- 3 Zdravje je "ena od aktivnosti"
Občasno pripravijo kak "zdrav" projekt. Enkrat letno, na primer.
- 4 Se zaveda vpliva na zdravje in NE izvaja smernic zdrave organizacije
Smernic zdrave organizacije organizacija ne izvaja, ker misli, da bi mladim s tem preveč "zatežila" in da bodo tako ali tako "počeli, kar bodo želeli". To je seveda zmotno prepričanje.
- 5 Se NE zaveda vpliva na zdravje
Takšnih organizacij je v Sloveniji na žalost največ.

priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) pa naj bi človek zaužil vsaj 5 porcij sadja in zelenjave na dan. Pozor, krompir tu ne šteje kot zelenjava.

A damo še en primer? Po priporočilih SZO bi se otroci in mladostniki morali gibati vsaj 60 minut dnevno (To pomeni "čisto vsak dan" in "tako, da se ob tem oznojijo"). In kaj pravi raziskava v sklopu projekta ZMZ? **Telesno aktivnih za vsaj 30 minut na dan je 66,6 % članov mladinskih organizacij.** Že samo na teh dveh področjih imamo torej še prostora za izboljšave.

Kje je moja organizacija?

A kje smo zares taborniki, ko pride do zdravega življenjskega sloga? Pri tem si lahko pomagamo s **tipologijo mladinskih organizacij** glede na njihov odnos

do promocije zdravja in zavedanje vpliva na življenjski slog njihovih članov (Oglej si zgornjo shemo.).

Jasno je torej, da lahko organizacija prehaja iz ene stopnje v naslednjo. Kako zelo ambiciozno pa je zastavljen projekt ZMZ, ali bomo morali zdaj delati samo še na zdravju?! To bi bil seveda zelo zanimiv izziv, a si za zdaj **želimo vsaj, da bi se mladinske organizacije zavedale svojega vpliva na mlade** (tip 2). Potem jim ne bi škodovala na kratek rok (npr. organizirale alkoholno obarvanih večerov) ali na dolgi rok (npr. dopuščale pogojev za dolgotrajno preobremenjenost članov, to vam je gotovo znano). Tako bi torej lahko prispevali k zmanjševanju ali preprečevanju bolezni, povezanih z življenjskim slogom otrok in mladih. To pa že sumljivo diši po tistem taborniškem, "ustvarjamo boljši svet" ...

Miha si želi vedeti več: Strokovno literaturo, na podlagi katere je bil pripravljn ta prispevek in ki se je uporabljala za usposabljanja promotorjev zdravja, sem našel na: www.zdravjemladih.si/strokovna-literatura. Napisana je izredno razumljivo!

Rezultati ROT-a 2015

Na ROT-u na Krasu smo se srečali s situacijo, ko nekatere stvari niso bile izvedene v skladu s propozicijami tekmovanja, zato je IO ZTS nastalo situacijo nekoliko podrobneje pregledal. V prvi fazi smo soorganizatorjem (RKJ Sežana in RMV Trst-Gorica) dali čas, da v miru naredijo **poglobljeno analizo stanja** in predlagajo ukrepe. Po preučitvi gradiva smo za pomoč prosili TopoTeam, ki je podal mnenje o celotni situaciji in predlagal **ukrepe za prihodnje delo**. IO ZTS je obe gradivi obravnaval na 13. redni seji in sprejel sklep, da kot uradni obveljajo zadnji rezultati, razglašeni zadnji dan tekmovanja, na razglasitvi. TopoTeam bo kot skrbnik propozicij ROT-a poskrbel, da bodo uvedeni vsi potrebni popravki v izogib podobnim situacijam v prihodnosti. Obe gradivi si lahko ogledate med novicami na Stenčasu.

Sestanek predstavnikov ZTS na ministrstvu za notranje zadeve

V sredo, 13. 1., so se Domen Uršič, Matic Stergar in Jaka Fortuna sestali z državnim sekretarjem Boštjanom Šeficem v zvezi s postavljanjem žične ograje ob Kolpi na območju nekaterih tabornih prostorov. Več o tem je zapisal Domen Uršič v prispevku na sosednji strani, izvedeli pa smo tudi, da bo vlada v kratkem ustanovila urad, ki bo **profesionaliziral delo z begunci** (tudi v nastanitvenih centrih) in bo tako razbremenil prostovoljce, ki že nekaj mesecev redno delajo na lokacijah.

Prav tako se bo v naslednjih mesecih začela **integracija** prvih beguncev, pri čemer lahko pomagamo tudi taborniki. V obeh situacijah bodo **odprte priložnosti za zaposlitev**, prednost pa bodo imeli tisti, ki so že sodelovali pri organizaciji del z begunci oziroma znajo arabsko.

Miha uabi: 35. skupščina ZTS bo potekala 19. marca 2016 u okolici Ljubljane. Rezerviraj si termin, da boš na tekočem!

Besedilo: Živa Novljan

KVIDO išče nove sodelavce

Komisija za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi si želi novih članov v svojih vrstah: urejevalca spletne strani, oblikovalca, vodjo PR-a, vodjo Gozdne šole na izbranem območju v letu 2016 in vodjo Taborniške akademije 2016. Če si star med 17 in 30 let ter se zanimaš za izobraževanja v ZTS, lahko dobiš več informacij pri Gašperju Cerarju na 040 556 976 ali cerargasper@gmail.com oziroma na Stenčasu!

Za zdravje mladih

Decembra so promotorji zdravja marljivo pilili programe promocije zdravja med mladimi, trenerji pa so jim kot tutorji pomagali, da bi na **razpis** prijavi kar najbolj dovršene ideje. Razpis se je zaradi visokega števila prijav podaljšal. Na razpisu je bilo nato izbranih tudi 8 taborniških programov, ki jih bomo po zaključku predstavili v reviji Tabor.

Januarja pa je potekalo še **drugo usposabljanje za promotorje zdravja**, s katerim so zaključili trimesečni proces usposabljanja in pridobili še zadnji pogoj za uspešno prijavo na razpis. Po izidu rezultatov zdaj novopečene promotorje čaka ali delo na njihovih programih ali kovanje novih idej, kako pomagati mladim do bolj zdravega življenjskega sloga. In nestrpnno čakanje na **posvet o zdravju in mladinskem sektorju**, ki bo 17. marca potekal v Ljubljani.

Na drugi strani ograje

Besedilo: Domen Uršič - Medo, fotografija: Matic Pandel

Tabornik je vedoželjen. Želi si pokukati prek ograje, na drugo stran hriba, pod vodo, globoko v gozd in celo v vesolje. Ja, tudi tam smo že bili. Od 24 astronautov, ki so potovali na Luno v misijah Appola, jih je bilo 20 tabornikov. 11 od 12 ljudi, ki so sprehodili po Luni, je bilo tabornikov. Neil Armstrong, prvi človek na Luni, je bil tabornik.

Obkolpje in celotno področje Slovenije ob meji s Hrvaško je za tabornike neusahljiv vir raziskovanja. Toplina vode in nedotaknjenost okolice omogočata kakovostno izvajanje taborniškega programa. Domači smo že tam in vse nas je neprijetno presenetila novica, da Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) ob meji postavlja t. i. tehnične ovire, po domače žičnato ograjo. Iz tega razloga smo zaprosili za sprejem pri državnem sekretarju Boštjanu Šeficu, od katerega smo prejeli naslednja pojasnila:

- Ministrstvo v tem trenutku glede na trende migracijskih tokov **ne predvideva širjenja** območja postavljanja "tehničnih ovir."
- Na območjih, kjer trenutno stoji žičnata ograja in so predvidene različne turistične in izobraževalne dejavnosti (izvedba taborjenj), bo v primeru, da ograj ne bo mogoče umakniti, postavljena **panelna ograja**, ki bo imela prehode do rečnih strug. Najkasneje v aprilu se bo o tem z lokalnimi skupnostmi in uporabniki prostora predvidoma pričel dialog.
- V primeru, da se bodo zadeve zaostrole, bo MNZ predlagal tudi odpoved taborjenj na najbolj tveganih območjih, a trenutna situacija bolj nakazuje v smer, da se bo **umirila**.
- Taborniki smo dali tudi pobudo, da se ne glede na trenutno stanje išče **alternativne prostore** znotraj Republike Slovenije in hkrati tudi pobudo, da se uredi stanje z obstoječimi tabornimi prostori v Triglavskem narodnem parku, ki jih trenutno ni mogoče uporabljati. Zagotovili so nam, da bodo na MNZ skušali najti primerne prostore, na katerih bi posamezni rodovi lahko izvajali taborjenja v primeru, da taborjenj ob Hrvaški meji ne bo mogoče izvajati.

Tabornik je zvest: tabornikom, prijateljem, staršem in domovini. Tabornik je tudi pogumen in se je pripravljen soočiti z nevarnostjo, govoriti resnico in

se boriti zanj. Žica, ki je že presekala posamezne taborne prostore, ni pravičen odgovor na vprašanja, ki se v tem trenutku pojavljajo. Že v 72. členu ustave Republike Slovenije namreč beremo, da ima vsakdo v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja in o tem, da država in lokalne skupnosti skrbijo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Kot zvesti državljani smo dolžni opozarjati na nespametne odločitve. Nobena ograja še ni ustavila kombinacije vedoželjnosti, zvestobe in poguma. Prestopimo jo in jo mahnilo na Mars, bodimo tudi tam eni izmed prvih. Poskrbimo, da bodo poletja ob Kolpi in celotni južni meji polna taborniških doživetij.

Srečanje načelnikov za mednarodno dejavnost

Besedilo: Eva Bolha

Sredi januarja je potekal prvi mednarodni dogodek letošnjega leta, ki je bil namenjen izključno načelnikom za mednarodno dejavnost ali članom mednarodne ekipe. Srečali smo se v čudovitem Gdanku, na severu Poljske, kjer smo štiri dni preživel v Centru Solidarnosti.

Foto: Agnieszka Madetko-Kurczab

Dogajanje od 1 do 6:

1. Dogodka se je udeležilo več kot 120 mednarodnikov WOSM-a in WAGGGS-a ter vsi člani evropskega komiteja.

2. Vsi novi načelniki za mednarodno dejavnost smo imeli delavnico, kjer smo se naučili, kakšne so naše naloge. Dobili smo tudi **mentorje** - starejše načelnike za mednarodno dejavnost, ki so odgovorili na vsa naša vprašanja.

3. Dogodek je otvoril **Lech Walesa**, dobitnik Nobelove nagrade za mir, ki je pred nami podpisal poziv k prekinitvi spopadov in konfliktov v času poletnih olimpijskih iger.

4. Pogovarjala sem se o možnem **sodelovanju** (vod, izmenjave, skupna izobraževanja) z nekaterimi

evropskimi državami. Več o tem, ko in če sodelovanje tudi sklenemo.

5. Dobili smo vse najnovejše informacije glede **Evropske skavtske konference**, ki bo potekala junija na Norveškem, kjer bomo imeli možnost spoznati še dva kandidata za Evropski skavtski komitej.

6. Na kratkem sestanku držav Jugovzhodne Evrope smo potrdili sodelovanje v projektu **Mednarodnega tečaja ALT**. Več o tem v naslednji številki!

Nejc vabi: Pridi na MOOT 2017! Spodaj najdeš vse ključne informacije.

Foto: Eva Bolha

Kdaj? Od 25. julija do 2. avgusta 2017.

Kje? Na Islandiji.

Kdo? Rojeni med 2. 8. 1991 in 25. 7. 1999.

Kaj? 4 dnevi na različnih lokacijah po Islandiji in 4 dnevi v Nacionalnem taborniškem centru Ulfljosvatn.

Koliko? 920 €.

Več informacij na spletni strani ZTS in www.worldscoutmoot.is/

Maltežani na obisku

Besedilo: Zala Škrabelj, fotografija: Gašper Stopar

Člani Pokljuškega rodu Gorje smo leto 2015 zaključili nekoliko drugače. Zadnjih 6 dni v letu smo se namreč že tretjič srečali z malteškimi taborniki. Tokrat smo se še sami preizkusili v vlogi gostiteljev.

V poznih večernih urah smo jih sprejeli na beneškem letališču in jih pripeljali v Radovno. Že po slabih nekaj urah (ne)spanja smo se zgodaj zjutraj odpravili v športni park Podmežakla, kjer so jim člani Curling kluba Jesenice predstavili curling. Po treningu so se tudi sami preizkusili v igri in se pomerili med seboj. Nekaterim je šlo dobro, drugi pa so več časa preživeli na tleh. Sledil je izlet do slapa Peričnika in uživanje v snegu. Želeli so si, da bi lahko naredili sneženega moža, a na žalost jim je mati narava zagodla s premajhno količino snega. Še isto popoldne smo jih prepeljali na Pokljuko, kjer smo z njimi preživeli dva dni. Prvi večer smo se bolje spoznali ob igrah. Sprva nam je bilo vsem malo nerodno, a sčasoma smo se opogumili in se odlično razumeli. Zjutraj je bil na urniku pohod na Viševnik. Med potjo jih je najbolj navdušil gozd ter čudovit razgled na Triglav in okolico. Kot nagrado za vzpon smo jim na vrhu podelili slovenske rutice. Za večino je bil to pravi osebni izziv, saj je najvišji vrh na Malti visok le 253 metrov. Po vrnitvi in kratkem počitku smo si zunaj na ognjišču skuhalo kosilo, ob

koncu dneva pa si ogledali še film Gremo mi po svoje. V naslednjih dneh tukajšnjega bivanja so obiskali še Postojnsko jamo, praznično okrašeno Ljubljano, ljubljanski grad z lutkovnim muzejem in seveda Bled. Preizkusili so se v drsanju, pojedli doma pripravljeno tradicionalno slovensko kosilo ter se posladkali z blejsko kremšnito. Sami smo med drugim ves čas utrjevali svojo angleščino, njih pa naučili kar nekaj slovenskih besed.

Zadnji večer so za nas pripravili večerjo in nam podarili svoje rutice. Po zabavnem druženju je na žalost sledilo slovo, saj so že naslednji dan v zgodnjih jutranjih urah odleteli iz Benetk.

Za nami je torej pester zaključek leta in še eno nepozabno doživetje. Ponovno smo stkali nova prijateljstva, utrdili že nekatera stara in se predvsem močno zabavali. Takšne izkušnje so pomemben del taborništva, ki bi ga vsaj enkrat moral doživeti vsak pravi tabornik. Po koncu smo se prav vsi strinjali, da je minilo prehitro, zato se dogovarjamo, da bi se že letos poleti ponovno srečali.

Tabornik živi zdravo

Rod zelene sreče Železniki, zanj načelnica rodu Laura Benedičič

Zadnji na spisku dvanajstih taborniških zakonov, a zato prav nič manj pomemben od ostalih. Ravno nasprotno! Živimo v dobi napredne tehnologije in hitrega ritma življenja; v času, ko imajo otroci prepolne šolske torbe učbenikov, domov pa pridejo pozno popoldne po napornih urah tečajev plavanja, francoščine, računalništva in klavirja - in prav zato je živeti zdravo tako pomembno.

V Rodu zelene sreče se močno trudimo vpeti svoje člane v zdravo življenje, ne le z vidika zdrave prehrane, ampak tudi telesne aktivnosti in zdravega duha. Že čez leto se skušamo na vodovih sestankih čim več naučiti o teh temah, teorijo pa prenesti v prakso na vseh akcijah, ki jih organiziramo. Jutranja telovadba na taborjenjih, sadna malica in solata pri kosilu, pohodniški izleti v hribe, igre na prostem - že tako enostavne stvari so dovolj, da pokažemo svojim članom temelje zdravega življenja.

Zdi se nam pomembno, da zdravo življenje predstavimo kot življenje dopolnjevanj in ne odrekanih. Da z njim samo veliko pridobimo, ne izgubimo. In samo upamo lahko, da bodo prizadevanja vodnikov v mladih članih vzbudila čut za zdravo življenje, ki ga bodo živeli tudi naprej.

Rod Zelena Rogla Zreče, zanj vodnica Špela Adamič

Ko vprašamo otroke, kaj si predstavljajo, ko jim predstavimo ta taborniški zakon, večinoma vsi odgovorijo enako: ne jej sladkarij, ampak veliko sadja in zelenjave. Saj imajo prav, a to je že tako splošno znano dejstvo, da se mu več ne posvečamo. Dvomim, da dejansko kateri rod živi popolnoma v skladu s tem taborniškim zakonom. Vsak si kdaj zaželi kaj sladkega in nezdravega. Vendar je včasih tega preveč.

Zdravo življenje pa ni le zdrava prehrana, ampak v večji meri gibanje. Tega imamo mi pri tabornikih kar veliko. Pohodi, orientacijska tekmovanja, taborjenja ... Tukaj nismo nikoli statični. Smo v naravi, se gibljemo in uživamo v vseh aktivnostih in igrah. Težava pri otrocih pa je, da, ko niso pri tabornikih, odmislijo te stvari, to druženje z naravo in so doma zaprti pred televizijo in računalnikom. Vendar na žalost nekako ne moremo vplivati na dogajanje doma, lahko pa jih takrat, ko imamo možnost, čim bolj spodbudimo h gibanju in uživanju v naravi. Otroci, predvsem najmlajši, so navdušeni nad npr. kuhanjem čaja in pečenjem jajc v naravi ter neizmerno uživajo v igrah v gozdu. In tako pridemo do zaključka, da taborniki res živimo zdravo in v skladu z vsemi taborniškimi zakoni.

Rod samotni hrast Šentjernej, zanj starešina rodu Mojca Kodelič

Razmišljam o našem letnem taboru: aktivno delovanje v naravi, hierarhija, vzgoja za samostojnost, sodelovanje, tovarištvo, disciplina, vzajemnost, pogum, srčna kultura, spoštovanje, tudi do dela, skromnost, vse to so kreposti, ki se lahko zdravo razvijejo le v stiku z vrstniki, hkrati pa krepijo naš značaj. Raznolike dejavnosti brez težav zamenjajo ekrane in tipkovnice. Med starejšimi velja dogovor, da se mobilni telefoni čim manj uporabljajo. Mlajši jih sploh nimajo. In ko vidiš, da v prostem času ni nikogar, ki se dolgočasi, veš, da delaš prav.

Vzpostavljanje zdravega bivalnega okolja in spodbujanje zdravih navad (tudi osebna higiena in počitek) je že ves čas naša rdeča nit. Največji poudarek dajemo prigrizkov in sladkarij, z veliko sadja in zelenjave. Pijemo samo vodo in zeliščni čaj brez sladkorja. obroki so sestavljeni iz lokalne in ekološke hrane. Kuhamo si sami (v kuhinji in na ognjišču, izpod peke, izdelali smo si šamotno pečico za peko kruha in zdravih pic). Sami pripravljamo namaze za zajtrke in pirine palačinke. Hrana, ki si jo pripravljamo sami, gre za med!

Sila je bila z nami

Besedilo: Zala Šmid, fotografija: Špela Hadalin

Komaj smo si malce opomogli od skoka v novo leto, že smo se taborniki iz cele Slovenije zbrali v galaksiji daleč, daleč stran (oz. Škofji Loki) in se pogumno podali v boj z neznanim razmočenim, zasneženim terenom in temnimi silami.

Prijavilo se je kar 54 ekip, prepričanih, da so dobro opremljene in pripravljene na vse izzive, ki so nam jih pripravili organizatorji Glasa svobodne Jelovice 2016 iz Rodu svobodnega Kamnitnika. Najostrejša je bila konkurenca med GG fanti, saj se je v to kategorijo prijavilo kar 23 ekip. Pohvaljeni, mali taborniški jediji!

Organizatorska ekipa se je tudi letos potrudila in pripravila prijetno orientacijo z izredno dobrodošlimi tematskimi dodatki. Četudi je bila proga malce naporna, sploh zaradi vremenskih razmer, in morda za KT ali dve predolga, so bile naloge dobro izbrane in izvedene. Najprej topografija, nato smo vrisovali, po poti pa rešili še test iz prve pomoči, našli ranjenca in presopihali hitrostno etapo. Na poti bi se sicer razveselili več živih točk in kakega vojnnozvezdnega kostuma ali rekvizita, a kot je znano, smo taborniki strašno podkupljiva bitja, ki ob palačinkah in kitari v topli telovadnici pozabijo na tegobe s proge. Suhu in siti smo se nato spopadli še s tematskim testom, za katerega smo se seveda pripravljali mesece pred tekmovanjem. Gledali smo filme, se na pamet učili

galaksije, imena vesoljskih ladij in čudnih prečudnih bitij, v glavi ponavljali zaporedje 4, 5, 6, 1, 2, 3, 7 ter seveda vadili jedijevske miselne ukane in urne gibe s svetlobnimi meči. Izkazalo se je, da zadnjih večšin ne bomo potrebovali, ostalo znanje pa nam je prišlo zelo prav.

Po testu smo z zanimanjem in kančkom živčnosti spremljali rezultate, ki so v značilni rumeni Lucasovi pisavi redno osveženi izginjali v daljavo galaksij na platnu v avli šole. In nato je bilo jasno, kdo je najboljši in najurnejši, zato je sledila podelitev priznanj. Najuspešnejše ekipe so prejele priznanja in bogate nagrade ter prave (delujoče) svetlobne meče! Podeljena je bila tudi posebna ustna pohvala PP ekipi Vsi razen Matica, ki je tako dobro reševala topografski test, da so jim morali točke zavoljo vpisa v sistem kar podvojiti - celotna ekipa je namreč zbrala le 0,5 točke. Fascinantno, ne? Najboljši rod RSŽ-ml pa je poleg nagrade dobil še unikatni pokal, doprsni kip Yode izpod prstov obetavnega kiparja Johana Dagarina. Mmmm!

Zmagovalne ekipe

Gozdovniki: VDO (RDR)

Gozdovnice: Girls in Black (KR)

Popotniki: Die Unglaublichen (RSŽ-ml)

Popotnice: Termoforčice (RDR)

Grče: Nehajmo se slepomišiti (RSŽ-ml)

4oplus: Gambarji (OSK)

ZOT 2016

Besedilo: Urša Primožič, fotografija: Sara Stiplovšek

29. ter 30. januarja je bilo središče taborniškega dogajanja v Laporjah pri Slovenski Bistrici, kjer se je odvijalo Zimsko orientacijsko tekmovanje.

56 ekip iz cele Slovenije se je odpravilo na ZOT, ki ga organizira Rod XI. SNOUB iz Maribora. Šola je bila kar malo tesna za tako veliko število ljudi, ampak ker se tabornik znajde, to ni bila nobena ovira. Tekmovanje se je začelo z jedrnatim uvodnim zborom. V petek zvečer se je vrisovalo in pisalo TOTE teste (teste iz znanja orientacije in topografije ter splošnih taborniških vprašanj), v soboto pa je bil čas za orientacijski pohod. Pisalo se ni samo v učilnicah namenjenih za to. Alternativni "ONI" testi so kar na hodniku čakali, da jih udeleženci zapolnijo z inovativnimi odgovori. Medtem je potekalo tudi slikanje ekip s polaroidnim fotoaparatom. Zvečer so bile karaoke. Utripale so barvne luči, milni mehurčki so plavali po zraku, v dvoranici se je trlo gledalcev in vedno je nekdo stal za mikrofonom. Letos je bilo navdušenje nad karaokami tako veliko, da niti vsi nastopa željni niso prišli na vrsto.

V soboto nadvse zgodaj zjutraj pa so odšle prve ekipe na progo. Bil je lep, sončen in topel dan, lahko

bi se reklo, da idealen za orientacijo. Tekmovalce so na poti čakale zabavne naloge, kot sta IQ test (test splošne razgledanosti) in metanje kepe v cilj, ki jo je letos nadomestilo vse, kar je bilo dovolj veliko za metanje, in pa tudi bolj resne, kot sta skica terena in signalizacija. Prihod pod kotom bo tekmovalcem gotovo ostal v spominu, saj so prišli z njega za nekaj kilogramov blata težji. Potem, ko so se tekmovalci najedli golaža in so organizatorji nabrali vse rezultate, je sledil še zaključni zbor, kjer so najboljšim podelili nagrade in priznanja. Čestitam vsem tekmovalcem in organizatorjem za še en uspešen ZOT, nabit s pozitivno energijo!

Mnenja

ZOT je bil zakon! Karaoke, milni mehurčki, veliki ONI testi in balinanje po stenah so popestrili tekmovanje. Pohvalila bi tudi letošnji dizajn TOTI-h testov. Edini minus tekmovanja je to, da ni bilo niti malo snega.

Tina (RSV), tekmovalka

ZOT 2016 bo zame vedno nekaj posebnega. Po eni strani predstavlja prvo leto, ko sem ga vodil kot organizator, po drugi strani pa sem spoznal, kakšen je občutek, če se tekmovanje izvede kar se da uspešno. Tekmovalci so bili, mislim da, zadovoljni, še posebej tisti, ki so se domov odpravili z vrečo nagrad in pokalom.

Vitja, vodja tekmovanja

ZOT je eno izmed najbolj zanimivih tekmovanj, kar jih imamo slovenski taborniki. Tukaj se ponovno srečaš s starimi prijatelji in spoznaš nove. Kar je po mojem mnenju nekaj neprecenljivega.

Ana Marija (RZR), tekmovalka

Zmagovalne ekipe

GG: Pjebi jagri (RZR)

PP: Všeč tko k je (RGT)

RR in grče: Renderji (RJZ)

Rodova zmaga: Rod Jezerski zmaj Velenje

Rešimo življenje

Besedilo in fotografiji: SiNi

Letošnjega tečaja prve pomoči na Pokljuki se je udeležilo 30 tečajnikov - 14 "nadaljevalcev" in 16 "temeljcev".

Zanimanje za udeležbo na tečaju je bilo letos res veliko, kar je lep dokaz, da se vodstva rodov zavedajo pomembnosti znanja prve pomoči. Tečaj je tako po nekaj letih popolnoma zaživel in postal pomemben člen v izobraževalni shemi ZTS. Baza specialistov prve pomoči je letos bogatejša za 14 novih imen.

Skozi oči "drugčka" (tečajnika nadaljevalnega tečaja) je tokratni tečaj potekal precej bolj sproščeno in v lažjem tempu. Temeljni tečaj nam je preteklo leto dal veliko znanja, ki smo ga morali le osvežiti in nadgraditi. Lep del je bil namenjen tudi metodiki podajanja znanja PP. Uvod v tečaj s pisnim testom je tečajnike temeljnega tečaja hitro postavil na realna tla glede znanja prve pomoči. Od petka do nedelje smo oboji ob nekaj klasičnih predavanjih večino znanja pridobivali in utrjevali v praksi, na tako imenovanih triazah. Pika na i je bil sobotni večerni scenarij množične nesreče, ki so ga drugčki pripravili za "prvček". Vreča z domišljijo je ob tem seveda pokala po šivih.

Kljub temu, da smo drugčki vedeli, kaj nas čaka na tečaju, so nas mentorji in predavatelji vseeno presenetili s svojo izvirnostjo pri sestavi scenarijev nesreč, med katerimi niso manjkali avtomobilska nesreča, požar, nesreče v gozdu itn. Vsi udeleženci smo bili ob koncu zelo navdušeni nad zelo kvalitetno izvedbo tečaja. Čestitke organizatorjem so na mestu. Ste vi prepričani, da bi ob morebitni nesreči znali odreagirati in ukrepati pravilno? Vabljeni k udeležbi naslednje leto!

Mnenja

Vesel sem, da je vsako leto toliko udeležencev, ki se želijo naučiti nudenja prve pomoči, in da je napredek na praktičnih primerih vsak dan večji. Projekti, ki so jih predstavili tečajniki na nadaljevalnem tečaju, pa tudi kažejo na to, da se znanje širi v rodove in da so naše dejavnosti zato varnejše.

Davor Kržišnik - Jolbe, RSŽ-ml, član vodstva

Tečaj mi je bil zelo všeč, predvsem prepletanje teorije in prakse.

Tjaša Lesničar Ojstrež, RPG ČP, prvček

Na tečaju sem zelo užival. Pridobil sem ogromno zanimivega znanja, ki ga bom praktično uporabljal.

Tilen Jelenc, KR, prvček

Resna tematika v odličnem vzdušju. Tudi sami smo se letos lahko preizkusili v vlogi poškodovancev v množični nesreči in so nas morali udeleženci temeljnega tečaja pravilno oskrbeti (Pazi, elektrika ubija. Prišel, videl, umrl ... Kajne, prvček?).

Cene Menard, RAJ, drugček

Tečaj je bil tudi letos odličen. Imeli smo celo nekaj prostega časa med predavanji. Vzdušje je bilo super, mentorji so zakon ... Edino kitara je manjkala.

Urša Primožič, RSV, drugček

6. tekmovanje v igri Človek, ne jezi se

Besedilo: Katjuša Poljanšek, fotografija: Maruša Ferjančič

V soboto, 16. januarja, smo taborniki Rodu aragonitnih ježkov Cerčno pripravili že 6. tekmovanje v igri Človek, ne jezi se, ki se ga je letos udeležilo kar 250 igralcev.

Taborniki iz 10 rodov po Sloveniji (Rod aragonitnih ježkov Cerčno, Rod soških mejašev Nova Gorica, Rod Louis Adamič Grosuplje, Rod puntarjev Tolmin, Rod zelenega Žirka Žiri, Rod srebrnih krtov Idrija, Četa Črni Vrh, Rod modrega vala Trst-Gorica, Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka in Rod Mladi bori Ajdovščina) smo se v osnovni šoli Cerčno začeli zbirati že v petek zvečer, nekateri pa so prispeli v soboto zjutraj.

Ob 9.30 smo se tekmovalci posedli za igralne plosče in tekmovanje se je začelo. Tekmovalo se je v treh kategorijah: MČ (6-11 let), GG (12-15 let), PP (16 let in več), posebnost igre pa je bila, da smo igrali s kockami, ki nam jih je posodil Zavod Kalejdoskop in so imele kar 12 ploskev! Prvi trije krogi so trajali vsak po 45 minut, v njih je bilo treba pridobiti čim več točk, ki so bile potrebne za uvrstitev v polfinale. Ob 13.30 je potekalo polfinale, v katerem so tekmovali štiri skupine v vsaki kategoriji, ob 14.30 pa finale, kamor so se uvrstili štirje najboljši igralci iz vsake kategorije. Trije medvedki in ena čebelica so imeli to čast, da so igrali z velikansko kocko in pravimi živimi figurami.

Med tekmovanjem so nas obiskali tudi Cerkljan-ski laufarji. Ta star je s sabo pripeljal ta terjastga,

ta smrkovga, ta žakljevga, ta pjan in ta pjana pa sta poskrbela za norčije, s katerimi sta nekoliko šokirala tiste, ki so ju videli prvič.

Za tekmovalce, ki se po treh krogih niso uvrstili naprej, so cerkljanske vodnice pripravile pester program. Najmlajši so imeli ustvarjalne delavnice, kjer so izdelovali igralne kocke iz papirja, ščipalke v obliki letal in poljubne izdelke iz das mase. Tisti malo starejši so se podali na fotoorientacijo po sončnih ulicah Cerknega, ogledali so si Cerkljanski muzej, spomenik matere, ki daje kruh partizanu, "gaso" (star izraz za ozko ulico), bazen, cerkev Svete Ane in spomenik padlim borcem na pokopališču. Morali so se povzpeti tudi na Brdce - hribeček, ki nudi čudovit razgled na Cerčno in kjer stoji spomenik padlim borcem - ter izpred TIC-a v Cerknem poslati fotografijo. Najstarejši taborniki pa so ostali v osnovni šoli, kjer so pekli sladke medenjake in orehove piškote.

Tekmovanje se je zaključilo nekaj minut pred 16. uro, s podelitvijo nagrad najboljšim posameznikom ter izročitvijo nagrade najboljšemu rodu, ki je bil letos Rod soških mejašev Nova Gorica.

Rezultati

MČ

1. Nik Milenkovič (RSM)
2. Tristan Vrtovec (RMB)
3. Aleš Pavlica (RSM)

GG

1. Tine Zaletelj (RLA)
2. Hana Vrhovnik (RZŽ)
3. Manca Maver (RPT)

PP

1. Lara Zajc (RZŽ)
2. Eva Zucchiati (RSM)
3. Mike Klinkon (RPT)

Zlate skalce 2015

Že drugo leto zapored smo se taborniki Rodu skalnih taborov Domžale zbrali na svečani prireditvi ob koncu leta, imenovani Zlate skalce.

Foto: Saša Javorac

Prireditve je potekala 27. decembra v kulturnem domu Trzin in za nekaj ur smo se iz običajnih taborniških oblačil, kot so npr. vsem poznana blatna trenirka in umazana stara majica, preoblekli v elegantne obleke, srajce, vrtoglave pete in tiste plesne čevlje, ki jih drugače nikoli ne obuješ ... Vse to, da dokažemo, da se znamo tudi taborniki lepo urediti!

Na prireditvi smo se spomnili akcij in dogodivščin, ki smo jih skupaj doživeli v iztekajočem se letu. Podelili smo nagrade za novince leta, najbolje organizirano akcijo, seveda pa nismo mogli mimo posebnih nagrad, npr. nagrade za najbolj neumno izjavo, najbolj neumno faco in najlepšo oziroma najlepšega med nami (t. i. Miss in Mr RST). Za popestritev večera je poskrbel domači band Od daleč lepši, ki ga sestavljajo člani našega rodu in lokalni glasbeniki.

Večer je minil ob smehu, odličnem otroškem šampanjcu in pa poziranju pred objektivom uradnega fotografa. Na koncu smo se še posladkali z dobrotami, ki so jih spekle naše članice, in se zavrteli v ritmu glasbe.

Ula Dremel

Obisk pri gasilcih

V Rodu Enajsta šola Vrhnika smo se MČ-ji odločili, da si bomo šli v Ljubljano pogledat, kaj počne gasilska brigada. V zdesetkanem številu zaradi raznih boleznih smo se tja odpravili v soboto, navsezgodaj zjutraj, s prvim avtobusom za Ljubljano.

Z glavne avtobusne postaje smo se kar peš odpravili v mrzlo januarsko jutro, naravnost do brigade. Pot ni bila dolga, a za ogrevanje ravno dovolj. Na cilju nas je pričakal gospod Tomislav, ki nam je za uvod povedal nekaj malega o tem, kdo so gasilci in kaj počnejo. Pozabil ni niti na to, kako postaneš gasilec ter posebej poudaril, da vsak, ki je bil tabornik in to omeni na prijavnici, dobi še dodatne točke. Potem smo si šli v garažo ogledat njihovo opremo in različna gasilska vozila. Eden od gasilcev je tudi prikazal, kaj se dogaja, če jih pokličejo na pomoč. Od spusta po drogu do oblačenja v gasilsko obleko, le z vozilom se ni odpeljal, a smo to doživeli le nekaj minut kasneje, ko so jih poklicali na intervencijo, ker se je zgodila prometna nesreča. Od vseh vozil se nam je vodnikom zdelo še najbolj uporabno vozilo za reševanje iz vode, ki ima v zadnjem delu tuš, za kar smo se vsi strinjali, da bi bilo super na taborjenjih.

Za konec smo otrokom pripravili še igre na temo zaščite in reševanja. Ena izmed iger je bila štafeta

z nalogo reševanja ljudi, živali in predmetov. Glavni cilj je bil, da bi otroci razumeli, kaj je vredno rešiti iz požara in kaj je manj nujno. Med stvarmi, ki so jih morali rešiti, je bil tudi vodnik, vendar so nekateri raje prej odnesli bonbone in pa revijo Tabor!

Petra Jelovšek - Teta Gugl

Foto: Petra Jelovšek

Po poteh Cankarjevega bataljona

Pisal se je 19. december 1941, ko je Cankarjev bataljon začel v Poljanah nad Škofjo Loko braniti domovino. Uprli so se številčnejši nemški vojski, ki so jo uspešno premagovali z različnimi gverilskimi taktikami. A vendar je bil zaradi prevlade nemške vojske kmalu potreben umik - 27. decembra so se partizani utrdili na Pasji ravni, Bukovem, Kovskem in Valterskem vrhu. Že naslednji dan je sledil ponoven umik, tokrat proti Jelovici ter nato v Dražgoše, kamor so prispeli na Silvestrovo. Utrjeni v majhni vasi so v prihodnjih dneh januarja branili svoj položaj. V noči na deveti januar, bolj natančno okoli štirih zjutraj, so ponovno odjeknili strelji. Pričela se je t. i. Dražgoška bitka s približno 240 partizani, ki so se zoperstavili okoli 4000 nemškimi vojakom. Kljub očitni premoči so Nemci doživljali veliko neuspehov, kar je vplivalo up maloštevilnim partizanom. Po dveh dneh bojevanja je nemški vojski uspelo zadeti strojnično gnezdo pri skali Jelenici, danes Bičkovi skali, in obenem težko raniti enega izmed naših herojev, Henrika Bička. Nemci so zatem začeli bolj odločen prodor, zato so

se partizani do večera umaknili proti Jelovici. Po krajšem pregonu z nemške strani so se partizani dokončno umaknili ter tako začasno prekinili spopade z nemško vojsko. 13. januarja je bil Fran Biček prisiljen ubiti svojega ranjenega brata Henrika Bička, da ta ne bi padel v sovražnikove roke. Po bitki so Nemci usmrtili in deportirali mnogo prebivalcev Dražgoš, samo vas pa požgali. Slednja je bila sicer po vojni obnovljena. Spopad je terjal življenja enaindvajsetih partizanov ter šestindvajsetih Nemcev, 41 vaščanov je bilo usmrčenih, 81 pa deportiranih.

Tako se je zaključila bitka, ki se je več kot 70 let kasneje še vedno spominjamo. Vsako leto se namreč mnogo pohodnikov, z Bičkovci na čelu (ne zares na čelu), odpravi na spominski pohod Po poteh Cankarjevega bataljona (letos že 37.), da podoživijo svojo zgodovino. Bičkovci se pohoda, ki je za nas danes nekakšna tradicija, udeležujemo že od leta 2001. Vsako leto se nam pridružijo tudi taborniki iz drugih rodov, ki doprinesejo k dobri atmosferi. Gre za približno 30 km dolgo pot, ki jo prehodimo okoli tistih dni, ko

Postani Taborov tržnik

- Delujem samoiniciativno.
- Spretno se izražam.
- Ne bojim se računalnika.
- Hitro najdem pozitivne argumente.
- Dobro presojam situacije in ljudi.
- Razmišljam kRRReativno.

Ti je ta opis pisan na kožo? Potem te vabimo, da se pridružiš ekipi revije Tabor, ki ima več kot 60-letno tradicijo izhajanja! Kot **tržnik** oz. **tržnica** oglasnega prostora v reviji boš lahko "nabildal/a" svoj življenjepis, pridobil/a kompetence, ki so privlačne na trgu dela, in nudil/a podporo reviji vseh slovenskih tabornikov. Zato nam hitro pošlji kratko predstavitev v največ 500 znakih s presledki na revija.tabor@taborniki.si!

se je pred tolikimi leti tu odvijal spopad. Letos je to bilo v noči iz 9. na 10. januar. Hoja (v budnem ali na pol spečem stanju) traja slabih 10 ur, saj se originalna pot vije po hribih in dolinah. Vreme ni vedno najbolj prijazno do nas - če ni hujših nevšečnosti, je zagotovo mrz. Letos nas je do približno pol štirih zjutraj močil dež, nič takega! Ob velikem kresu smo si vsaj nekoliko posušili razmočene obleke in popili topel čaj, da smo spet dobili nekaj barve v obraz. Sicer se vsako leto med pohodom trikrat ustavimo, da si nekoliko

odpočijemo, kaj prigriznemo ali pa se preoblečemo. Okoli desete ure zjutraj smo torej prispeli v Dražgoše, kjer smo si privoščili pasulj, golaž in pa klobase. Sledila je proslava ob spominu na drugo svetovno vojno, a Bičkovci se običajno raje odpravimo na Bičkovo skalo, ki je v bližini. Skratka, pohod s Pasje ravni do Dražgoš je vsekakor fizično zahteven, a navzoči raje poudarjamo njegov kulturno-zgodovinski pomen ter seveda nagrajujoč občutek ob opravljeni preizkušnji.

Žan in Izidor

Toplo zimovanje

Še dobro nas ni zima pozdravila, že je v Rodu kraških viharikov Postojna prišel čas, da se zopet odpravimo na zimovanje. Glede na vremenske napovedi se je zdelo, da gremo bolj na poletni tabor. Gospodar je v skladišču že pripravil šotore, a nato smo se vseeno odločili, da ničesar ne prepustimo naključju in se raje namestimo v podružnični šoli na Paškem Kozjaku. Tja smo prispeli 26. decembra okoli poldneva. Kuharici sta nas pričakali z zvrhanim loncem prave taborniške pašte. Sledil je urejen kaos razporejanja po ležiščih, odkrivanja pripomočkov v telovadnici in nenehnega nabijanja žog, ki ga je bilo čutiti vse do Velenja. V časopisih so pisali o novi Soški fronti.

Seveda pa se nismo le zadrževali v telovadnici, temveč smo večino časa preživeli zunaj, saj nam je

bilo vreme naklonjeno. Starejši GG-ji so orientacijo zgulili na tisoč in en način, mlajši so se lotili tudi kaknega gozdarskega opravila. MČ-ji so prvič poskusili narisati skico terena, nato pa so jo pretvorili v pravo maketo. Ta je zasedla pol sobe, tako da smo morali prebiti steno, da smo jo spravili ven.

Preizkusili pa smo se v kulinarčnih sposobnostih, od kuhanja v kotličku do peke mafinov. K nam pa se je zatekel tudi prijazen pes. Z nami je preživel zimovanje, nato pa se je vrnil k lastniku.

Zimovanje smo zaključili 30. decembra nasmejanih obrazov. Kot v slovo je začel naletavati sneg, ki smo ga čakali cel teden. Pa vendar, to je zagotovo znak, da ga bo naslednje leto polno!

Martin Podbregar

Foto: Karolina Mulec

Foto: Matic Pandel

MZT praznuje 20 let

Letos Mestna zveza tabornikov Ljubljana praznuje svojih 20 let in ker smo na to okroglo številko zelo ponosni, jo bomo temu primerno tudi obeležili.

Pripravili smo cel vikend paket (od 22. do 24. aprila), namenjen tabornikom in netabornikom različnih starosti in zanimanj. Dogajanje bomo otvorili v petek zvečer s **slavnostno akademijo**, kjer se bomo poklonili in zahvalili vsem zaslužnim za uspešno delo v MZT. Sobotno dopoldne bomo s člani preživeli na tradicionalnem, a malo bolj zeleno obarvanem in še vedno aktivnem **Feštilavu** v Tivoliju, večer pa bo nekaj posebnega, saj nas bo čakal **koncert** dveh priljubljenih skupin v Križankah. Vsi taborniki bomo lahko kupili karte po znižani ceni in jih priskrbeli še svojim prijateljem, družini in drugim taborniškimi podpornikom.

Tudi v nedeljo ne bomo počivali, saj se bo takrat zgodil **Urbani izziv** z vznemirljivimi preizkušnjami za tabornike in nekatere druge udeležence. 50 tekmovalnih ekip se bo z izzivi spopadalo po ulicah, trgih, parkih, gričih, vodah ter bregovih in se preizkusilo na več kot 25 točkah z inovativnimi in aktivnimi nalogami, za katere bodo morali pokazati svoje telesne in miselne spretnosti. Dogajanje bo obarvano v skladu z našo zeleno prestolnico, zagotovo pa bo pritegnilo tudi mnoge poglede mimoidočih, ki se nam bodo lahko ponekod pridružili.

Mi smo že v polnem pogonu, vi pa zdaj zagotovo imate zadosten razlog, da si rezervirate tisti aprilski vikend in začnete sestavljati svojo ekipo!

Organizatorji obletnice

Foto: Arhiv RSO

Šola, knjižnica in taborniki so bile njene poklicne ljubezni

Od nas se je pri 99-ih letih poslovila še vedno čila Ljubinka Šimunac. V skavtsko organizacijo se je vključila kot srednješolka, članica tedanjega Odreda Stražnih ognjev pa je postala 1953, ko se je z družino preselila v Kranj. S kranjskim taborništvom je prehodila vso njegovo razvojno pot. Vsestransko aktivna članica je bila več kot tri desetletja. Kot pedagoška delavka je najprej postala vodnica, nato načelnica, predavateljica, organizatorica mnogobojev in taborov (tudi republiških), dvakrat je bila predsednica Zveze tabornikov občine Kranj, funkcionarka v občinski zvezi in v nadzornem odboru Zveze tabornikov Slovenije. Bila je mnenja, da taborniška vzgoja dopolnjuje šolske programe, da nas lahko taborniška miselnost potegne iz skoraj nerešljivih problemov in da moramo taborniki v prihodnje posvetiti več pozornosti varovanju narave. Vselej se je z veseljem odzvala na naša povabila na akcije in takole je zapisala ob 50-letnici Rodu Stražnih ognjev: "Med nami obstaja neka nevidna nitka, ki nas povezuje ne glede na generacijske razlike." Vsi kranjski taborniki smo ji hvaležni za vsa njena prizadevanja.

Tea Derguti

LISJAKI PEČEJO KROFE

PIŠE: TOMZI

RIŠE: ŠEKI

KONČNO SMO
KONČALI!

KDO BI SI MISLIL,
DA SMO VLOŽILI
TOLIKO DELA ZA
SAMO 6 KROFOV.

JA, AMPAK PRAV
ZARADI TEGA BODO
100-KRAT BOLJŠI.«

PETER, PROSIM
DEGUSTIRAJ
PRVEGA, IN POVEJ,
KAKŠNI SO.

VAUI TESTO JE RES
DOBRO. VENDAR MORAM
PRIZNATI, DA POGREŠAM
MARMELADO.

NI MOGOČE,
DAJ, DA
POGLE DAM.

MARMELADA JE TU,
VENDAR JE JE ZELO
MALO.

KAKO TO? NAMERNO SMO KUPILI
DVAKRAT VEČ MARMELADE, KOT
JE PISALO V RECEPTU!

NITI V DRUGIH JE NI.

JAKA, TI SI JIH POLNIL Z MARMELADO,
ALI VEŠ, KAJ SE JE ZGODILO?

HMM ... NITI SANJA SE MI NE.
TO BO RES TREBA PODROBNO
RAZISKATI!

Moja družina in druge živali

Gerald Durrell

Besedilo in fotografija: Martin Justin

Čeprav zabaven in iskrič - Gerald me je s svojim neverjetnim pripovednim slogom skozi celotno knjigo vedno znova le navduševal - opis bralcu ne da niti slutiti, o kakšni zares nenavadni, a v tej svoji nenavadnosti krasni družini pripoveduje.

O družini, ki je zaradi Larryjeve pritožbe, da "v tem vzdušju potrtosti in smradu po evkaliptovih kapljicah človek pač ne more ustvarjati nesmrtnih proze", prodala svojo hišo v Angliji in "kot jata bežečih lastovk" pobegnila na sončni otok Krf. Larryju so težave sicer sledile, "nek kmetavzarski bedak" je pod njegovo okno parkiral svojega vola

in tako prihodnje generacije skoraj prikrajšal za njegovo nesmrtno pisanje, kar pa se na srečo ni zgodilo - Lawrence Durrell se je kljub očitnemu pomanjkanju skromnosti (in slabim živcem) s svojimi deli, predvsem z genialnim romanom Aleksandrijski kvartet, za vedno vpisal v svetovno zgodovino književnosti. Je bil pa zato prihod na takrat še z neokrnjeno naravo namesto z velikimi hotelskimi kompleksi in trumami turistov prekrit grški otok toliko bolj pomemben za radovednega desetletnika Gerryja, ki je tam odkril nov, skrivnosten in neustavljivo privlačen svet rastlin in živali. Sprva je bil popolnoma očaran in zbezan od "vsega obilja življenja" samo na njihovem vrtu, ki ga je opisal kot "čarobno deželo, gozd cvetlic, po katerih so se potikala bitja, kakršnih nisem še videl nikoli prej. V debelih, svilenih cvetnih listih vrtničnih cvetov so živeli rakcem podobni pajki. Njihova prosojna telesca so se uje-

mala z barvami cvetlic, v katerih so stanovali - z rožnato, smetanasto, vinsko rdečo in blede rumeno ..." Kmalu pa je presegel živo mejo vrta in se, z učinkovito mešanico prave raziskovalne sistematičnosti in prvinske otroške radovednosti brez predsodkov, odpravil raziskovat ves širni otok.

A kot avtor opozori že v uvodu, knjiga vseeno večinoma govori o njegovi družini, tej res posebni družini štirih otrok in matere, ki jo Gerry primerja z Noetom, saj "je s svojo barko, polno prečudnega potomstva, nadvse spretno prekrmarila viharna morja življenja ...", o družini in njenem petletnem bivanju na otoku Krfu, predvsem pa Gerald govori o sebi in svojem otroštvu, po katerem se je zgledovalo njegovo celotno življenje zoologa in borca za ohranitev ogroženih živalskih vrst, ki mu je uspelo nekako ohraniti otroško, brezkompromisno svobodo duha, svobodo, ki jo Moja družina in druge živali tako močno

"Pogled na našo družinsko skupnost tistega popoldneva ni mogel biti preveč vabljiv, saj nas je vreme obdarilo z običajno zbirko bolezenskih nadlog, h katerim smo bili nagnjeni. Meni samemu, ki sem ležal na tleh in urejal svojo zbirko školjk, je prineslo nahod, ki mi je zapolnil glavo kot beton, tako da sem bil prisiljen hropeče dihati skozi usta. Brata Leslieja, ki je ves zgrbljen čemerno boljšal

v ogenj, je zbadalo v ušesih, iz katerih se mu je rahlo, a vztrajno cedilo. Sestri Margo je vreme poklonilo svež izbruh mozoljev, čeprav je bil njen obraz že od prej živo rdeč kot pustna maska. Mater je napadel hud smrkač prehlad, za nameček pa še ščepec revmatizma. Neprizadet je ostal le moj najstarejši brat Larry, toda zanj je bilo dovolj hudo že to, da so mu šle na živce naše težave."

Primerno za: Nujno branje za čisto use!

Headlights

Robin Schulz

Zapisal: Gape

Foto: Pija Šarko

a C F G C

a C F G C
Oh, I know why you chasing all the headlights,
a C F G C
oh, 'cause you always tryna get ahead of light,

a
baby, when you go,
F F G C
you know I'll be waiting on the other side

a
and I know it's cold
C F G C
but if you stay then I could keep you warm at night.

a C F G C
Oh, I could feel the beating of your heartache drum,
a C F G C
oh, don't know if I'm dreaming or if you have gone,

a
every time you go,
c F G c
hits me like a bullet from a golden gun,

a
yeah, I know it's cold
C F G C
but if you stay then I could give you all my love.

REFREN:

F C G
Don't be a fool for the city nights,
F C G
I know it's cool but it's only light,
F C G
baby, with you I can never lie,
F C G
don't go chasing all the headlights.

REFREN 2X

22. februar	Dan ustanovitelja	skautski praznik
24. februar	Sestanek za delavničarje na Feštivalu	Mestna zveza tabornikov Ljubljana
8.-10. marec	Seminar za taborna vodstva	taborniško izobraževanje
10. marec	Zagovori projektov	taborniško izobraževanje

	12. marec	MČ SPOOT srečanje	srečanje medvedkov in čebelice
		Deskle	PP+
		Več na: odpornazelue.si	Severnoprimorska območna organizacija tabornikov

	11.-12. marec	GG Race	orientacijsko tekmovanje
		Kje: OŠ Zalog, Ljubljana	GG+
		Več na: pina.maja@gmail.com	Mestna zveza tabornikov Ljubljana

	19. marec	35. skupščina ZTS	sklic skupščine
		Okolica Ljubljane	vodstva rodov, območij in zueze
		Več na: stencas.taborniki.si	Mestna zveza tabornikov Zveza tabornikov Slovenije

	19.-20. marec	NOT	orientacijsko tekmovanje
		Okolica Ljubljane	PP+
		Prijava: od 8. 2. naprej	Cena: 50 €/ekipo
		Več na: www.not.mocvir.si	Rod močvirski tulipani Ljubljana

1. april	Vikend MČ vodnikov ZTS	taborniško izobraževanje
2. april	Čistilna akcija Očistimo Kranj	čistilna akcija
2. april	Škalska liga, ka te briga	orientacijsko tekmovanje
8. april	ĀOTIK	orientacijsko tekmovanje

Foto: Pija Šarko

Skupaj je lažje. Foto: Christian Jereb

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

Volki spet v akciji! Foto: Tia Vrhovc

Ĝremo v tej smeri! Foto: Sara Stiploušek

Bomo zmogli? Bomo, ja! Foto: Matej Ćolob

Tabornik, ne jezi se! Foto: Maruša Ferjančič

POTAPLJAJ SE Z NAMI!

Plavutke, maska, jeklenka in že smo potapljači!
Inštruktorji Watersports vas bodo u vodu naučili
čisto pravega potapljanja.

Dva super programa:

- snorklanje
- prva podvodna izkušnja*

Na morju, jezeru, reki ali bazenu.

POSEBNA PONUDBA ZA TABORNIKE

Te zanima snorklanje, pri katerem se naučimo pravilne uporabe maske, dihalke in plavuti? Ali pa čisto prava podvodna izkušnja, kjer ti bo inštruktor predstavil svet potapljanja z jeklenko? Zdaj lahko tudi ti postaneš podvodni raziskovalec in ob tem osvojiš še GG večino Potapljač na vdih.

Več na stencas.taborniki.si.

*Vključuje tudi lebdenje pod vodo, pri katerem se boste počutili kot astronauti v vesolju!